

Pragmatische burgers overtuigen van vrijwilligerswerk door framing in termen van hun kernwaarden

Universiteit Utrecht

Eindwerkstuk Bachelor Communicatie- en Informatiewetenschappen

Margot Drullman

5927897

Begeleider: Paul van den Hoven

28 juni 2019

Samenvatting

In dit onderzoek is in opdracht van het maatschappelijke samenwerkingsproject Stay Human nagegaan hoe pragmatische burgers reageren op narratieven over vrijwilligerswerk die hun kernwaarden of contrasterende kernwaarden uitlichten. De centrale redenering die werd onderzocht is: doordat een bepaalde burgerschapsstijl sterk oververtegenwoordigd is bij de huidige vrijwilligers zullen zij hun verhalen vertellen vanuit de kernwaarden van die stijl, terwijl mensen met een sterk afwijkende burgerschapsstijl hier veel minder door worden aangesproken dan door verhalen vanuit hun eigen kernwaarden. Uit dit onderzoek blijkt dat narratieven systematisch geconstrueerd kunnen worden op basis van waardenpatronen. Middels semigestructureerde interviews met pragmatici is exploratief onderzocht hoe zij reageren op narratieven over vrijwilligerswerk die geframed zijn vanuit hun kernwaarden en op narratieven die geframed zijn vanuit contrasterende waarden. Het blijkt dat framing vanuit hun kernwaarden voor sommige elementen leidt tot een positievere attitude en gedragsintentie ten opzichte van vrijwilligerswerk, maar dat een contrasterend narratief niet werd verworpen zoals verwacht. Dit onderzoek schetst een beeld van de reacties van pragmatici op verschillende narratieven en hoe dit mogelijk in de praktijk kan worden ingezet door vrijwilligersorganisaties om pragmatische burgers te werven voor hun doelstellingen.

Inhoudsopgave

1: Inleiding	p. 4
1.1 Aanleiding	p. 4
1.2 Onderzoeksproject	p. 4
1.3 Theoretische inbedding	p. 5
1.3.1 Potentiële vrijwilligers en huidige vrijwilligers	p. 5
1.3.2 Narratief	p. 6
1.3.3 Framing	p. 7
1.3.4 Framing van multiculturaliteit in Nederland	p. 7
1.4 Onderzoeksvraag	p. 8
2: Vooronderzoek	p. 9
2.1 De waarden van de huidige vrijwilliger (plichtsgetrouwe)	p. 9
2.2 De waarden van potentiële vrijwilliger (pragmaticus)	p. 9
3: Methode	p. 11
3.1 Materiaalontwerp plichtsgetrouw narratief	p. 11
3.2 Materiaalontwerp pragmatisch narratief	p. 12
3.3 Opzet van de interviews	p. 13
4: Analyse en interpretatie van de interviews	p. 16
5: Conclusie	p. 20
6: Discussie	p. 20
Literatuurlijst	p. 22
Bijlagen	p. 23
Bijlage 1: plichtsgetrouwe narratieven (H1 en H2)	p. 24
Bijlage 2: pragmatische narratieven (P1 en P2)	p. 26
Bijlage 3: topiclijst interviews	p. 28
Bijlage 4: versieverdeling van narratieven over respondenten	p. 29
Bijlage 5: informed consent	p. 30
Bijlage 6: vragenlijsten pragmatici-test	p. 31
Bijlage 7: codeerschema	p. 35
Bijlage 8: citaten uit interviews	p. 36

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Maatschappelijke vrijwilligersorganisaties zijn altijd op zoek naar nieuwe vrijwilligers die zich willen inzetten voor hun doel. Via campagnes, flyers en mond-tot-mond communicatie wordt geprobeerd om nieuwe mensen te werven. In de praktijk blijkt daarentegen dat er een grote groep Nederlanders bestaat die hier lastig van te overtuigen is. Deze groep wordt steeds groter, maar voelt zich weinig of niet aangesproken door de communicatie van de vrijwilligersorganisaties (Van Egmond, z.d.).

Het doel van dit onderzoek is daarom kennis te genereren over de manier waarop (taal)vrijwilligersorganisaties het beste potentiële vrijwilligers kunnen aanspreken die nu nog lastig te overtuigen zijn. Hierbij gaat het niet alleen om het werven van vrijwilligers, maar ook een positieve attitude ten opzichte van de organisaties en het vrijwilligerswerk is al winst.

Als vrijwilligersorganisaties bekend zijn met de kern van dit (wervings)probleem en de mogelijke oplossingen, zullen meer Nederlanders bereid zijn zich in te zetten voor maatschappelijke initiatieven. Op deze manier tonen meer burgers hun betrokkenheid bij de maatschappij en leveren zij een bijdrage aan het functioneren van de samenleving (Klaver, Tromp, & Oude Ophuis, 2005).

Dit onderzoek is uitgevoerd in opdracht van het samenwerkingsproject Stay Human. In ons onderzoek wordt onderzocht of er empirische steun is voor de volgende redenering die sterk leeft binnen enkele Stay Human-organisaties: doordat een bepaalde burgerschapsstijl sterk oververtegenwoordigd is bij de huidige vrijwilligers, zullen zij hun verhalen vertellen vanuit de kernwaarden van die stijl. Deze verhalen zullen mensen met een sterk afwijkende burgerschapsstijl veel minder aanspreken dan verhalen vanuit hun eigen kernwaarden.

1.2 Onderzoeksproject

Stay Human is een samenwerking van meer dan 50 maatschappelijke organisaties die in 2015 werd opgericht, met als doel om polarisatie in Nederland tegen te gaan. Polarisation in een samenleving houdt in dat er een conflict bestaat tussen twee groepen wiens meningen lijnrecht tegenover elkaar staan (Oosterwaal, 2009). Stay Human richt zich op de polarisatie die in Nederland is ontstaan door een piek in het aantal migranten in 2015 (CBS, 2018). De extremen in dit debat drijven steeds verder uit elkaar, en de oplossing om verdere polarisatie tegen te gaan is het versterken van de middengroep die hier tussenin zit (Stay Human, z.d.). Door vluchtelingen en migranten met het 'stille midden' te verbinden kunnen conflicten voorkomen worden en wordt er meer nuance gecreëerd in het debat (Stay Human, z.d.). De maatschappelijke organisaties die zijn aangesloten bij Stay Human dienen dit doel van verbinding op verschillende manieren.

Grofweg kunnen de maatschappelijke organisaties worden verdeeld in twee groepen: organisaties die focussen op de integratie van migranten in Nederland en organisaties die focussen op

vluchtelingen helpen buiten Nederland. In beide groepen spelen vrijwilligers een grote rol, enerzijds omdat er veel werk te verrichten is, maar vooral omdat contact tussen vrijwilligers en nieuwkomers bijdraagt aan integratie en begrip.

Het huidige onderzoek richt zich op organisaties die zich bezighouden met integratie in Nederland, specifiek taalvrijwilligersorganisaties, zoals Het Begint met Taal (HBmT). Het Begint met Taal is een stichting die ruim 160 taalvrijwilligersorganisaties helpt en versterkt met de organisatie van taalcoaching (Het Begint met Taal, z.d.). Onder HBmT valt onder andere de Utrechtse taalvrijwilligersorganisatie Taal Doet Meer (TDM); een organisatie die voor zowel jongeren, volwassenen als ouders helpt met het leren van de Nederlandse taal (Taal Doet Meer, z.d.). De concrete werkzaamheden van Taal Doet Meer zijn in dit onderzoek gebruikt als basis van het ontworpen stimulusmateriaal (zie hoofdstuk 3), maar idealiter zullen onze bevindingen ook relevant zijn voor andere taalvrijwilligersorganisaties van HBmT.

Een andere onderzoeksgroep binnen dit Stay Human project voert dezelfde onderzoeksstappen uit voor het Rode Kruis. Het streven is om de resultaten van zowel het huidige onderzoek als het onderzoek voor het Rode Kruis te generaliseren naar de andere aangesloten organisaties van Stay Human, om hen concreet te kunnen adviseren over het aanspreken van potentiële nieuwe vrijwilligers.

1.3 Theoretische inbedding

Het uitgangspunt van dit onderzoek is de redenering dat huidige vrijwilligers hun ervaringen communiceren in narratieven die specifiek geframed zijn vanuit de waarden die passen bij hun dominante burgerschapsstijl van de ‘plichtsgetrouwe’. Dit terwijl de potentiële vrijwilligers zich meer aangesproken voelen door narratieven met contrasterende frames, die gebaseerd zijn op de waarden van hun dominante burgerschapsstijl van de ‘pragmaticus’.

1.3.1 Potentiële vrijwilligers en huidige vrijwilligers

Het is van belang om de term ‘potentiële vrijwilligers’ nader te definiëren en te nuanceren. In dit onderzoek wordt gefocust op de subgroep pragmatici binnen TDM’s potentiële vrijwilligers. De term pragmatici is afkomstig uit een segmentatiemodel dat de huidige Nederlandse samenleving indeelt in vier algemene burgerschapsstijlen (WRR, 2012). Deze burgerschapsstijlen zijn gebaseerd op de waarden die mensen belangrijk vinden in het leven, en zijn ontworpen om inzicht te bieden in wat burgers drijft en hoe zij tot bepaalde opinies en acties komen. Pragmatici worden omschreven als mensen die doorgaans hoogopgeleid zijn, en individualisme en autonomie belangrijk vinden. Zij hechten waarde aan ‘een unieke ervaring’, voor de lol of als toevoeging aan hun cv, en binden zich niet snel aan een langetermijnverplichting. Ze zullen dan ook eerder meedoen aan eenmalige (maatschappelijke) acties dan langdurige participatietrajecten (WRR, 2012).

De pragmatische karakteristieken laten zien dat deze groep zich niet snel zal hechten aan een

vaste bezigheid zoals vrijwilligerswerk, vooral niet als zij zelf geen baat denken te hebben bij die ervaring. Toch is het van belang dat maatschappelijke organisaties meer kennis hebben van hoe zij deze groep moeten aanspreken om hen te kunnen interesseren voor vrijwilligerswerk. Dit omdat de groep pragmatici de afgelopen 20 jaar gegroeid is ten koste van de andere burgerschapsstijlen, en deze groep naar verwachting zal blijven groeien in de toekomst (Motivaction, 2016a).

Vrijwilligersorganisaties hebben daarom voordeel bij meer empirische kennis over geschikte aanspreekvormen voor een pragmaticus.

In dit onderzoek wordt met ‘huidige vrijwilligers’ bedoeld op een subgroep binnen alle huidige vrijwilligers van Taal Doet Meer, die naar verwachting erg contrasteert met pragmatici en daarom moeite heeft pragmatici voor zich te winnen. Deze subgroep huidige vrijwilligers heeft de dominante burgerschapsstijl plichtsgetrouw. Burgers met deze burgerschapsstijl houden vast aan tradities, zijn vooral in hun eigen leefomgeving maatschappelijk betrokken, en worden gemotiveerd door hun plichtsbesef (WRR, 2012). Idealen als liefdevol leven, je thuis voelen en een rechtvaardige wereld zijn belangrijk voor deze mensen (Motivaction, 2016b).

Als een plichtsgetrouwe huidige vrijwilliger van Taal Doet Meer vertelt over zijn vrijwilligerswerk zal hij naar verwachting elementen uitlichten die voor hem belangrijk zijn en die relateren aan zijn kernwaarden. Bijvoorbeeld hoe belangrijk het is om anderen te helpen die het nodig hebben, waarbij de pragmatische waarde van ‘*what’s in it for me*’ niet wordt uitgelicht.

1.3.2 Narratief

De term narratief wordt in de literatuur op verschillende manieren gedefinieerd en is daarom niet altijd even eenduidig. Volgens Van den Hoven (2015) kan een narratief begrepen worden als een causaal cognitief schema waarmee mensen betekenis proberen te geven aan de wereld om zich heen. Wanneer wij de wereld om ons heen proberen te begrijpen, verwachten wij een causale reeks. De basis van deze causale reeks is een handeling of een actie die wordt veroorzaakt door een motief, en een doel of gevolg heeft. Als mensen een verhaal horen of lezen zullen zij dan ook op zoek gaan naar deze elementen; wáárom gebeurde die actie? En wat gebeurde er na die actie?

Het kan ook dat een verhaal alle elementen van de causale reeks al expliciet beschrijft. In dat geval wordt de tekstvorm ook narratief genoemd, zoals het geval is bij de stimulisteksten die in het huidige onderzoek zijn ontwikkeld (Van den Hoven, 2015). In de rest van dit verslag zal dan ook verwezen worden naar de stimulisteksten als narratieven.

Deze narratieven zijn niet neutraal, maar benadrukken specifieke elementen van het vrijwilligerswerk bij Taal Doet Meer. De nadruk leggen op bepaalde aspecten heeft als automatisch gevolg dat andere aspecten van het werk niet of minder worden belicht, omdat het zelden mogelijk is neutraal te zijn en alle feiten weer te geven (Van Gorp, Figureux, & Vandekeybus, 2018). Het

beschrijven van een actie of het vertellen van een verhaal dwingt je daarom om een keuze te maken in formulering en maakt dat je onvermijdelijk de boodschap zal framen.

1.3.3 Framing

Framing houdt in dat mensen een kwestie op een bepaalde manier conceptualiseren (Chong & Druckman, 2007). Door specifieke aspecten van een kwestie te belichten en andere aspecten niet of minder te belichten stuur je hoe een situatie door iemand wordt gedefinieerd (Van Gorp et al., 2018). Frames kunnen in communicatie worden ingezet om op die manier de attitudes en het gedrag van hun publiek te beïnvloeden (Chong & Druckman, 2007). Een onderzoek naar tolerantie voor een bijeenkomst van de Ku Klux Klan illustreert dit framing-effect: mensen die een nieuwsbericht lazen dat de bijeenkomst beschreef als een kwestie van vrijheid van meningsuiting bleken meer tolerantie te uiten voor de KKK dan mensen die een nieuwsbericht lazen dat de bijeenkomst beschreef als een verstoring van de openbare orde (Nelson, Clawson, & Oxley, 1997).

1.3.4 Framing van multiculturaliteit in Nederland

Van Gorp et al. (2018) deden onderzoek naar frames die in de huidige Nederlandse samenleving worden gebruikt om over multiculturaliteit te praten. Zij vonden 16 frames, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen problematiserende frames en deproblematiserende *counterframes*. De problematiserende frames beschrijven de multiculturele samenleving als een probleem, terwijl deproblematiserende *counterframes* dit niet doen en zo “tegenwicht bieden voor de problematiserende framing van de multiculturele samenleving” (Van Gorp et al., 2018, p. 12).

De 16 frames en *counterframes* van Van Gorp en zijn collega's laten zien hoe frames de samenhang binnen de Nederlandse samenleving kunnen beïnvloeden en mogelijk vergroten. Zo zal het *counterframe De ontmoeting*, met de nadruk op nieuwe ervaringen en de meerwaarde van nieuwe mensen en culturen leren kennen, een heel ander beeld schetsen dan het frame *De indringer*, waarbij een buitenstaander als bedreiging wordt gezien. In het huidige onderzoek zijn daarom enkele *counterframes* gebruikt bij het vormgeven van de stimulisteksten. De *counterframes* sluiten met de focus op de multiculturele samenleving goed aan op de thematiek van Taal Doet Meer en bij het doel van dit onderzoek.

1.4 Onderzoeksvraag

Samenvattend roept de theorie de vraag op of pragmatici zich sterker aangesproken en meer overtuigd zullen voelen door narratieven op basis van hun pragmatische kernwaarden dan op basis van plichtsgetrouwe kernwaarden, en of het omgekeerde geldt voor plichtsgetrouwen. De wens van de opdrachtgever was echter uitdrukkelijk specifieker, namelijk om een rijker en genuanceerd beeld te krijgen van reacties van pragmatici op narratieven die volgens eerdere onderzoeken sterk wel en niet op hun waarden aansluiten. Doordat in de huidige onderzoeksopzet alleen enkele pragmatische burgers, en geen plichtsgetrouwen, zijn benaderd is het niet mogelijk om de causale relatie tussen waardepatronen en voorkeuren voor narratieven te bevestigen. Bovendien is er geen sprake van een grootschalig representatief onderzoek en kunnen wij daarom niet generaliseren naar de volledige groep pragmatici. Dit onderzoek biedt echter wel een rijk beeld van de verscheidene reacties van enkele pragmatici op verschillende narratieven.

Hieruit kwam de volgende onderzoeksvraag voort:

Welke reacties roepen narratieven op basis van pragmatische en plichtsgetrouwe kernwaarden op bij pragmatische burgers met betrekking tot hun (1) attitude tegenover TDM en vrijwilligerswerk en (2) hun gedragsintentie om bij TDM vrijwilligerswerk te doen, en waarom?

Om deze onderzoeksvraag te beantwoorden hebben twee medestudenten en ik eerst een vooronderzoek gedaan naar de dominante waardepatronen van pragmatische en plichtsgetrouwe burgers (hoofdstuk 2). Op basis van deze dominante waardepatronen zijn vier narratieven geconstrueerd, die in enkele interviews zijn voorgelegd aan pragmatische respondenten. De methode van het materiaalontwerp en van de interviews wordt toegelicht in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 wordt de analyse en interpretatie van de interviews gepresenteerd, gevolgd door een conclusie en een discussie in hoofdstuk 5 en 6.

2. Vooronderzoek

2.1 De waarden van de huidige vrijwilliger (plichtsgetrouwe)

In deze stap van het onderzoek hebben wij door middel van literatuuronderzoek, een gesprek met Het Begint met Taal en korte informele gesprekken met enkele vrijwilligers van Taal Doet Meer onderzocht in welke termen de huidige vrijwilligers spreken over hun vrijwilligerswerk.

Uit een gesprek met de directeur en projectmanager van HBmT bleek dat hun ervaringen met de huidige vrijwilligers en hun narratieven overeenkomen met de kernwaarden van de burgerschapsstijl plichtsgetrouwe. Motieven die de vrouwen van HBmT noemden als veelvoorkomend bij deze groep vrijwilligers waren “iets doen voor een ander”, “iets goed doen voor de medemens”, “de plicht als mens om anderen te helpen” en het belang van naastenliefde (persoonlijke communicatie, 4 april 2019).

Na het gesprek met HBmT hebben wij ook één van de Taalcafés van Taal Doet Meer in Utrecht bezocht, om met enkele vrijwilligers in gesprek te gaan. In twee korte gesprekken vroegen wij twee huidige vrijwilligers naar hun motivatie. Zij noemden verschillende elementen die voor hen van belang waren, zoals de waarde van de Nederlandse taal. Eén van de vrijwilligers zei het belangrijk te vinden om vrijwilligerswerk te doen, omdat het lastig is in Nederland als je de taal niet spreekt. De andere vrijwilliger noemde ook dat het belangrijk is om mensen te helpen met de Nederlandse taal zodat zij in Nederland aan het werk kunnen. Beide vrijwilligers benadrukten het belang van anderen helpen en spraken meer vanuit het perspectief van de anderstaligen en minder vanuit de beloning die zij zelf uit dit werk halen (persoonlijke communicatie, 11 april 2019).

De narratieven van de huidige vrijwilligers bevestigen zowel de ervaringen en verwachtingen van Het Begint met Taal, als de verwachtingen op basis van de literatuur. De belangrijkste kernwaarden van de burgerschapsstijl ‘de plichtsgetrouwe’, zoals het vasthouden aan tradities, het belang van plichtsbesef en van een rechtvaardige wereld, lijken inderdaad de basis te zijn van de narratieven waarin deze huidige vrijwilligers spreken. In hoofdstuk 3.1 wordt toegelicht hoe wij op basis van deze waardenpatronen fictieve, maar waarheidsgetrouwe, narratieven hebben geconstrueerd.

2.2 De waarden van de potentiële vrijwilliger (pragmaticus)

De groep pragmatici is naar verwachting lastig te bereiken voor (taal)vrijwilligersorganisaties door hun contrasterende kernwaarden met die van de huidige plichtsgetrouwe vrijwilligers. Het grootste contrast tussen de twee groepen is de waarde van eigenbelang die bij pragmatici voorop staat, tegenover de belangrijke waarde van samenwerking en collectivisme voor plichtsgetrouwen (Motivaction, 2016a).

Een pragmaticus is individualistisch en hecht waarde aan persoonlijk gewin bij een activiteit. Hij zal zich daarom niet snel inzetten voor een activiteit of evenement als hier geen beloning voor is. Deze beloning hoeft niet per definitie in de vorm van materieel gewin, maar ook een unieke beleving of ervaring kan een pragmaticus prikkelen. Een beloning voor deze ervaring in de vorm van wat lol, of omdat het een goede toevoeging is aan het cv kan een pragmaticus sterk motiveren (WRR, 2012). Voor de onafhankelijke pragmaticus is ervaring belangrijker dan bezit, maar is tegelijkertijd sociale status erg belangrijk. Een pragmaticus wil de wereld zien, hecht waarde aan een belevenis, wil onafhankelijk zijn en wil gewaardeerd worden (Motivaction, 2016b). In het gesprek met HBmT noemden de vrouwen ook hun ervaring dat pragmatici die wel vrijwilligerswerk doen vaak ‘pronken’ met de status van vrijwilligerswerk (persoonlijke communicatie, 4 april 2019).

3. Methode

De basis van de narratieven

De geconstrueerde narratieven zijn vormgegeven als een persoonlijk verhaal van een fictieve vrijwilliger van TDM, waarin zij vertelt over haar vrijwilligerswerk bij een Taalcafé en dat zij door middel van informele gesprekken anderstalige Nederlanders helpt om hen meer zelfvertrouwen te geven. Een blokje tekst met extra informatie over de activiteiten van TDM is toegevoegd aan de narratieven voor een lezer die de organisatie niet kent.

De waardenpatronen kunnen op verschillende manieren geframed worden in een narratieve tekst. Wij hebben daarom per burgerschapsstijl twee narratieven geconstrueerd die dezelfde kernwaarden uiten, maar verschillend geformuleerd zijn (zie Bijlage 1 en 2 voor de verschillen in formulering). Op deze manier hopen wij effecten van de onderliggende waardenpatronen te meten en niet van de tekst en toevallige formuleringen.

3.1 Materiaalontwerp huidige vrijwilligersnarratief

De plichtsgetrouwe narratieven die zijn voorgelegd aan de respondenten zijn bijgevoegd in Bijlage 1. Een viertal belangrijke waarden van plichtsgetrouwen is de basis van deze twee ontworpen narratieven.

Allereerst wordt in beide teksten benadrukt dat vrijwilligerswerk belangrijk is en dat het belangrijk is om anderen te helpen. Dit is gebaseerd op de gesprekken die wij voerden met vrijwilligers in het Taalcafé (persoonlijke communicatie, 11 april 2019) en de ervaringen van HBmT met hun huidige vrijwilligers (persoonlijke communicatie, 4 april 2019). In de narratieven komt dit tot uiting in zinnen als “Ik vind het belangrijk dat zij dit zelfvertrouwen hebben, [...]”.

Het tweede element is gebaseerd op de waarde om iets bij te willen dragen aan de samenleving (Motivation, 2016a). In de tekst is dit geformuleerd als de zinvolle invulling van je tijd door vrijwilligerswerk. Ook dit is op basis van de gesprekken met de huidige vrijwilligers in het Taalcafé, waarin één van hen zei: “Het is goed om mensen te helpen de taal te leren, zodat zij aan de bak komen en kunnen werken in Nederland” (persoonlijke communicatie, 11 april 2019).

Het derde element is de motivatie die huidige vrijwilligers hebben om vrijwilligerswerk te doen, namelijk het goede gevoel dat je krijgt als je anderen helpt. Deze waarde kwam naar voren in ons gesprek met HBmT en contrasteert duidelijk met de pragmatische waarde om niet belangeloos anderen te helpen maar hier zelf ook iets voor terug te willen. Dit hebben wij geformuleerd als “Het is leuk om te zien dat de gesprekken echt zorgen voor vooruitgang en zelfvertrouwen, en dat ik anderen op die manier kan helpen” (H1). We verwachten dan ook dat dit element de tekst voor een pragmaticus erg onaantrekkelijk maakt.

Het vierde element is op basis van één van de frames van Van Gorp et al. (2018): *De ontmoeting*. Dit frame benadrukt de meerwaarde van nieuwe culturen leren kennen. Dit element komt in de narratieven kort naar voren: “Ik heb mensen met allerlei verschillende culturele achtergronden ontmoet, wat ik heel interessant vind” (H1). Wij hebben ervoor gekozen om dit element zowel in de plichtsgetrouwe narratieven als in de pragmatische narratieven terug te laten komen, waarbij er een contrast is gecreëerd doordat het pragmatische narratief de persoonlijke waarde (zelfontplooiing) van de culturele ontmoeting benadrukt.

3.2 Materiaalontwerp pragmatisch narratief

De twee ontworpen narratieven op basis van pragmatische kernwaarden zijn bijgevoegd in Bijlage 2. Ook deze twee versies zijn op dezelfde set waarden gebaseerd, maar verschillend geformuleerd in versie P1 en versie P2.

De eerste belangrijke waarde voor pragmatici is de behoefte aan een beloning als zij zich ergens voor inzetten. Dit kan in de vorm van een bijzondere ervaring die de pragmaticus terugkrijgt voor zijn werk. In de eerste versie hebben wij dit geformuleerd als “ik had nooit verwacht dat het [vrijwilligerswerk] zo leuk zou zijn” en in de tweede versie als “ik had nooit verwacht dat het [vrijwilligerswerk] zo’n bijzondere ervaring zou zijn”.

Deze waarde van behoefte aan een beloning kan ook aangesproken worden door te benadrukken dat het vrijwilligerswerk een toevoeging is voor je cv. Pragmatici zijn hier naar verwachting erg voor te motiveren. In beide versies van het narratief wordt daarom expliciet benoemd dat de ervaring een goede aanvulling is op het cv van fictieve vrijwilliger Tessa.

Omdat een pragmaticus zich niet snel bindt aan langdurige projecten wordt ook in beide narratieven benadrukt dat het vrijwilligerswerk van Taal Doet Meer flexibel is en niet op vaste momenten. Dit hebben wij in pragmatische termen geformuleerd als: “De flexibiliteit van dit vrijwilligerswerk sprak mij aan, omdat ik niet iedere week op een vast moment tijd heb” (P1).

Een andere waarde die sterk relateert aan de behoefte voor een beloning is de behoefte aan persoonlijk gewin. Op basis van het counterframe *Win-win* van Van Gorp et al. (2018) hebben wij verschillende elementen in de narratieven verwerkt die het persoonlijke voordeel voor de vrijwilliger benadrukken, en dat zij het werk niet belangeloos doet. Dit element komt naar voren in de bijdrage voor je cv, maar ook in de volgende zin: “Ik help hen met het beter begrijpen en spreken van de Nederlandse taal, maar tegelijkertijd leer ik dus ook heel veel van hen” (P1).

De laatste pragmatische waarde die in de narratieven is verwerkt is op basis van Van Gorp et al. 's (2018) frame *De ontmoeting*. In de pragmatische narratieven wordt de ontmoeting met andere culturen expliciet benoemd als een persoonlijk gewin, namelijk als een vorm van zelfontplooiing. In

de narratieven is dit geformuleerd als: “waardoor ik meer over de wereld heb geleerd en andere culturen beter begrijp” (P2).

3.3 Opzet van de interviews

Respondenten

Voor het exploratieve onderzoek zijn 20 mensen geïnterviewd in korte gesprekken van 5 à 10 minuten. De respondenten zijn gericht geselecteerd op pragmatische kenmerken. Ruim de helft van de respondenten is aangesproken in een Bagels & Beans café in Utrecht. Deze locatie biedt de mogelijkheid om (met een laptop) te werken in een rustige omgeving. Op basis van het pragmatische kenmerken als zelfstandigheid, hoogopgeleid en statusgevoeligheid kozen wij ervoor om op deze flexibele werkplekken mensen aan te spreken. De andere 8 respondenten komen uit onze persoonlijke kringen, waarbij doelbewust geselecteerd is op mensen die naar onze inschatting pragmatisch zijn. In totaal waren 13 respondenten vrouw en 7 respondenten man. De gemiddelde leeftijd was 29,4 jaar.

Dataverzameling

De data is verzameld middels semigestructureerde interviews. De vooraf opgestelde topiclijst is bijgevoegd in Bijlage 3 en behandelt de volgende thema's: de attitude tegenover het vrijwilligerswerk, de intentie om taalvrijwilligerswerk te gaan doen en de aantrekkelijkheid van de narratieven. Voor de aantrekkelijkheid van de narratieven werd specifiek bevraagd welke elementen de respondent wel of niet aanspreken en waarom. Dit is op basis van de aanname dat een pragmatische elementen op basis van pragmatische waarden positief zal uitlichten.

Materiaal

Aan iedere respondent zijn twee narratieven voorgelegd, één pragmatische versie (P1 of P2) en één huidige vrijwilliger versie (H1 of H2). Zowel de versies als de volgorde is gerandomiseerd, om een volgorde-effect uit te sluiten. In totaal werd iedere tekstversie door 10 mensen gelezen en alle mogelijke volgorden werden aan minstens twee respondenten voorgelegd (zie Bijlage 4 voor de verdeling van de versies over de respondenten).

Alle narratieven zijn gepretest door twee respondenten uit onze directe omgeving om tekstuele fouten en leesbaarheid te controleren. Enkele leestekens zijn veranderd en kleine aanpassingen als ‘mij’ in plaats van ‘me’.

Procedure

Bij benadering hebben wij de participanten gevraagd of wij ongeveer tien minuten met ze in gesprek mochten voor ons scriptieonderzoek over vrijwilligerswerk. De respondenten in Bagels & Beans werd – indien gewenst – een kopje koffie of thee aangeboden als dank voor de behulpzaamheid. Aan alle respondenten werd vooraf toestemming gevraagd voor de audio-opname van het interview, gevolgd door ondertekening van de *informed consent* (zie Bijlage 5). De interviews zijn afgenomen door één

student tegelijk, om zo een natuurlijk gesprek te kunnen voeren en in verband met een efficiënte indeling van de onderzoekstijd.

De respondenten kregen de instructie om eerst één narratief te lezen, daar enkele vragen over te beantwoorden, vervolgens een tweede narratief te lezen en weer enkele vragen te beantwoorden. Na het lezen van de eerste tekst werd gevraagd of het verhaal de respondent aanspreekt en waarom, wat de respondent vindt van het vrijwilligerswerk (attitude) en of de respondent van plan is taalvrijwilligerswerk te gaan doen na het lezen van het verhaal (intentie). Specifiek bevroegen wij ook welke elementen uit het narratief de respondent wel en niet aanspreekt, om hen aan te moedigen in termen van waarden te spreken. Na het lezen van de tweede tekst werden dezelfde vragen gesteld. Deze vragen zijn niet in een vaste volgorde voorgelegd aan de respondenten, maar zijn wel allemaal behandeld in ieder interview. Na twee interviews hebben wij ook de vraag toegevoegd aan welk narratief de respondent de voorkeur geeft wat betreft persoonlijke overtuiging.

De gesprekken duurden gemiddeld ongeveer 5 minuten. Hierna werden aan de participanten 12 stellingen voorgelegd op basis van het waardenmodel van Schwartz (1992). Het model van Schwartz heeft veel gelijkenissen met het burgerschapsstijlen-model en categoriseert mensen ook op basis van hun kernwaarden. De pragmatische waarden komen in het Schwartz-model terug in de segmenten *Hedonism*, *Achievement*, *Stimulation*, en deels *Self-direction*. De stellingen zijn het resultaat van grondig methodeonderzoek (Schwartz et al., 2001) en worden gebruikt om deze waardensegmenten te meten. De stellingen die aansluiten bij het pragmatische profiel hebben wij vertaald naar het Nederlands en voorgelegd aan de respondenten om te controleren of wij daadwerkelijk pragmatici hebben geïnterviewd. De vragenlijst meet indirect waardenpatronen doordat de stellingen een persoon omschrijven en de respondent invult hoeveel hij op deze persoon lijkt. Dit wordt gemeten op een 6 puntsschaal, van *ik lijk sprekend op deze persoon* tot *ik lijk helemaal niet op deze persoon*. Zie Bijlage 6 voor de volledige vragenlijsten.

Data-analyse

Alle interviews zijn anoniem getranscribeerd. De fictieve namen van de respondenten zijn toegevoegd voor de leesbaarheid van de analyse. De transcripten zijn vervolgens ieder onafhankelijk gecodeerd door twee studenten op basis van het codeerschema in Bijlage 7. In het codeerschema zijn de tekstuele elementen opgenomen die de gemanipuleerde waardepatronen representeren, bijvoorbeeld het element van flexibiliteit in het pragmatische narratief. Om patronen te herkennen is ook gecodeerd voor welk narratief de respondenten voorkeur hadden en de attitude en intentie per narratief. Tijdens het coderen zijn ook nieuwe codes toegevoegd die vaker terugkwamen, zoals het feit dat enkele respondenten hun tekstvoorkeur baseren op het oordeel dat ze een narratief ‘persoonlijker’ vinden.

Van de vragenlijst met pragmatici-stellingen is de gemiddelde score op de 12 stellingen berekend per respondent. De waarden zijn hierbij omgepoold zodat een score van 6 betekent dat een

respondent erg pragmatisch is ('ik lijk sprekend op deze persoon') en een score van 1 betekent dat een respondent erg contrasteert met een pragmaticus ('ik lijk helemaal niet op deze persoon'). Op dit continuüm houd ik aan dat iemand redelijk pragmatisch is vanaf een gemiddelde score van 3,00. Naarmate een respondent hoger scoort is hij meer pragmatisch.

4. Analyse en interpretatie van de interviews

In de praktijk bleek het soms lastig om respondenten te laten spreken in termen van hun waarden en bijbehorende tekstelementen. De aard van het semigestructureerde interview stond echter toe om hier verdere specifieke vragen over te stellen, wat heeft geleid tot bruikbare en rijke data. Door twee narratieven aan de respondenten voor te leggen, zagen zij de verschillen en konden zij beter aangeven welke elementen hen wel en niet aanspreken. Hoewel deze keuze voor twee narratieven leidde tot meer bruikbare reacties van de respondenten, kunnen wij niet uitsluiten dat de reacties enkel voortkomen uit het contrast met een tweede narratief. Deze mogelijke beperking wordt in de discussie verder toegelicht.

Onze onafhankelijke coderingen van de interviews kwamen grotendeels overeen. De interpretatie van het codeerschema is daarom redelijk intersubjectief. Voor de interpretatie van de data heb ik aangehouden dat er sprake is van een patroon als minstens 10 respondenten een element hebben genoemd. De belangrijkste patronen bespreek ik per element, met enkele illustrerende citaten. In Bijlage 8 zijn alle relevante citaten per onderwerp bijgevoegd.

De hoofdvraag van dit onderzoek was: *Welke reacties roepen narratieven op basis van pragmatische en plichtsgetrouwe kernwaarden op bij pragmatische burgers met betrekking tot hun (1) attitude tegenover TDM en vrijwilligerswerk en (2) hun gedragsintentie om bij TDM vrijwilligerswerk te doen, en waarom?*

Hierbij verwachtten wij dat narratieven die geframed zijn op basis van de pragmatische waardepatronen, mensen met die stijl sterker zullen aanspreken dan narratieven die geframed zijn op basis van contrasterende plichtsgetrouwe waardepatronen.

Pragmatici-test

De vragenlijst die de respondenten invulden na het interview geeft een indicatie van de mate waarin de respondenten van dit onderzoek zich identificeren met pragmatische waarden. Uitgaande van een ondergrens van 3 op de schaal van 6 waren 19 van de 20 respondenten een klein beetje tot erg pragmatisch. 14 van de 20 respondenten scoorden gemiddeld ruim boven de 4 en identificeerden zich dus als (redelijk) lijkend op een pragmaticus.

Attitude ten opzichte van taalvrijwilligerswerk

In de interviews werd na het lezen van beide narratieven de attitude van de respondenten bevraagd met betrekking tot het omschreven vrijwilligerswerk. Na het lezen van een pragmatisch narratief waren 10 respondenten algemeen positief over het vrijwilligerswerk. Iris zei bijvoorbeeld: "Ik vind dat altijd heel mooi van zulk soort initiatieven" [over P1]. Na het lezen van een plichtsgetrouw narratief waren 14 respondent algemeen positief over het vrijwilligerswerk. Dit betekent dat de onderzochte pragmatische groep op basis van beide narratieven algemeen positief is over het vrijwilligerswerk, ondanks de onderliggende waarden van het narratief.

Waardering van pragmatische tekstelementen

Flexibiliteit

De flexibiliteit van het vrijwilligerswerk die in P1 en P2 wordt genoemd, werd door 12 respondenten expliciet benoemd als een positief aantrekkelijk element uit het narratief (5 keer bij P1 en 7 keer bij P2). Pleun (pragmatici-score 5,17) zei bijvoorbeeld:

“Ja zeker, omdat ze hier dus echt meer focust op het feit dat het heel flexibel is, en ik net al zei dat ik het niet zou kunnen in verband met mijn drukke rooster. Nu ik dit weet, zou ik er meer open voor staan om dit ook te gaan doen.” [over P2].

Twee respondenten benoemden bij de vergelijking met het plichtsgetrouwe narratief ook in negatieve zin het *gebrek* aan de uitlichting van flexibiliteit. Marije (pragmatici-score 4,75) zei over H2: “Het punt wat mij aansprak, dus de flexibiliteit, die is hier al weg”. Dit illustreert een duidelijk patroon dat deze 12 pragmatische respondenten zich aangesproken voelen door de pragmatische waarde van flexibiliteit uit het narratief.

De ontmoeting: zelfontplooiing

In P1 en P2 is de pragmatische waarde van zelfontplooiing toegevoegd aan het ontmoetingsframe. De waarde van andere culturen en mensen leren kennen werd in alle narratieven benoemd door respondenten, maar werd vaker als aantrekkelijk element van het pragmatisch narratief (5) benoemd dan van het plichtsgetrouwe narratief (2). De pragmatische Harry (score 5,16) benoemt de waarde van zelfontplooiing als een positief element van narratief P2: “Dat je mensen ontmoet die je anders nooit zou ontmoeten, dat je wat van andere culturen leert”, net als Sophie (score 3,92): “Ja, en dat je gewoon mensen uit andere culturen en zo ontmoet, dat vind ik toch wel een beetje een verrijking van jezelf of zo”. Op basis van deze data kan niet gezegd worden dat er een patroon is van waardering van zelfontplooiing door de onderzochte groep, maar het element van zelfontplooiing werd wel herkend in het pragmatische narratief en was voor enkele pragmatici betekenisvol.

Goed voor mijn cv

De toevoeging van vrijwilligerswerk aan je cv werd door twee respondenten als positief benoemd, maar ook door drie als negatief. Wel hebben alle vijf deze respondenten een pragmatici-score van minstens 4,08, wat suggereert dat een goed cv niet voor iedere pragmaticus een belangrijke beloning is. Hoewel Harry (score 5,16) zei “Oh ja en dat goeie aanvulling op je cv, dat is natuurlijk altijd goed” [over P2], zei Leo (score 4,16): “En dan vind ik zo’n laatste zinsnede over goede aanvulling voor mijn cv, vind ik dan toch minder aanspreken omdat ik zelf zoiets heb van je moet het doen vanuit jezelf” [over P2].

Ook hier is geen sprake van een patroon. Het element is wel door enkele pragmatische respondenten herkend, maar door sommigen verworpen.

Win-win frame

Een andere verwerking van de pragmatische behoefte aan een beloning voor vrijwilligerswerk is het win-win frame van Van Gorp et al. (2018). Hier is vooral een contrast tussen H1 en H2 waar de beloning ‘anderen helpen’ is, terwijl P1 en P2 een bijzondere ervaring benadrukken en dat de vrijwilliger veel van leert van de anderstaligen. Iris (score 4,08) omschrijft dit als “een soort wederkerigheid” die zij aantrekkelijk vindt aan het vrijwilligerswerk. 13 respondenten noemden het win-win frame als een aantrekkelijk of belangrijk element van vrijwilligerswerk, wat hun pragmatische profiel bevestigt. 10 van hen noemden dit naar aanleiding van het gelezen pragmatische narratief, wat een patroon laat zien van herkenning en waardering van deze kernwaarde door de respondenten. Alleen Daphne (score 3,25) en Kelly (score 4,33) zeiden dit win-win frame te herkennen in het plichtsgetrouwe narratief H1. Dit laat zien dat, anders dan verwacht, bepaalde pragmatici genoeg nemen met ‘anderen helpen’ als beloning voor hun vrijwilligerswerk.

Waardering van plichtsgetrouwe tekstelementen

Zinvolle bijdrage aan de maatschappij

Het element om een zinvolle bijdrage te (moeten) leveren aan de maatschappij werd door de respondenten niet opgemerkt als verwacht. Quinty (score 4,42) sprak negatief over H2 en zei: “Dit is iets afstandelijker en gaat het meer om de maatschappij in z’n geheel enzo”. Olivia (score 3,41) sprak wel positief over H2: [na de vraag waarom zij een voorkeur heeft voor H2] “Over het bijdragen aan de maatschappij, en dat je anderen echt kan helpen”. Voor dit element is er geen sprake van een patroon dat de pragmatische respondenten het plichtsgetrouwe narratief hierdoor negatief beoordelen.

Belangrijk om anderen te helpen

9 respondenten zeiden het belangrijk te vinden om anderen te helpen en 6 respondenten noemden dit als reden om vrijwilligerswerk te doen. Slechts een enkeling lijkt echter belangeloos te willen helpen, wat aansluit bij de resultaten van het win-win frame element hierboven. Uit deze data blijkt echter geen patroon dat de onderzochte groep het plichtsgetrouwe narratief verwerpt door het ‘belangeloos anderen helpen’-element.

Gedragsintentie

Tien respondenten hadden na het lezen van het pragmatische narratief de intentie zich aan te melden

voor taalvrijwilligerswerk, en 7 respondenten naar aanleiding van het plichtsgetrouwe narratief. Ook gaven 8 respondenten aan dat deze gedragsintentie sterker was door het pragmatische narratief. Enkele respondenten (3 voor beide narratieven) gaven aan alleen de intentie te hebben tot verdere verdieping in Taal Doet Meer. Er is dus sprake van een patroon dat de pragmatische narratieven uit dit onderzoek een positievere invloed hebben op de gedragsintentie van de pragmatische respondenten dan de plichtsgetrouwe narratieven.

Overige opvallende elementen

Een opvallende tendens is het feit dat 7 respondenten het pragmatische narratief positief omschreven met de term ‘persoonlijk(er)’ en 4 van hen het plichtsgetrouwe narratief als minder persoonlijk. Hoewel deze term subjectief is kan hieruit wel worden opgemaakt dat deze respondenten zich waarschijnlijk meer aangesproken voelen door de termen van het pragmatische narratief en dit daarom als (voor hun) persoonlijker omschrijven. Dit is in overeenstemming met de verwachting dat een pragmaticus zich meer aangesproken voelt door een narratief op basis van pragmatische waarden.

Ook gaven 14 van de 19 respondenten aan een voorkeur te hebben voor het pragmatische narratief. Bij één respondent is hier geen data over verzameld omdat deze vraag niet is gesteld in het interview. De 5 respondenten die het plichtsgetrouwe narratief kozen hadden echter wel pragmatici-scores tussen de 3,41 en 4,75, wat laat zien dat de groep niet volledig homogeen is en het pragmatische narratief veel, maar niet alle pragmatici kan aanspreken.

5. Conclusie

Ons onderzoek toont aan dat het mogelijk is om systematisch narratieven te construeren op basis van waardepatronen. In grote lijnen illustreert dit onderzoek dat narratieven op basis van waardepatronen invloed kunnen hebben op de attitude en intentie van een (pragmatische) ontvanger. Wij vonden een patroon dat de waarde van persoonlijk gewin (win-win frame) en het belang van flexibiliteit de pragmatische onderzoeksgroep vooral aansprak, en dat de waarden van zelfontplooiing en een goed cv dit minder deden. Daarbij is de gedragsintentie van de onderzochte pragmatici positiever naar aanleiding van het pragmatische narratief dan het plichtsgetrouwe narratief. De respondenten waren daarentegen minder expliciet in de verwerping van het plichtsgetrouwe narratief dan verwacht, hoewel een ruime meerderheid wel een voorkeur had voor het pragmatische narratief.

6. Discussie

Dit exploratieve onderzoek voegt wetenschappelijke kennis toe aan de reeds bestaande literatuur. Narratieven die werden geframed in termen van pragmatische waardenpatronen leidde bij pragmatische burgers in zekere mate tot positievere attitudes en gedragsintenties.

Omdat de resultaten van dit onderzoek gelden voor slechts een kleine groep geïnterviewde pragmatici kunnen wij niet met zekerheid zeggen dat de gevonden effecten voor alle pragmatici zullen gelden. Wel geven de tendensen in de resultaten reden om vergelijkbare patronen bij grotere groepen pragmatici te verwachten. Om de effecten van waardenpatronen in narratieven voor grotere groepen te testen zal een vorm van kwantitatief en grootschaliger onderzoek nodig zijn.

Door de randvoorwaarden van de praktijk moesten er ook compromissen gemaakt worden met betrekking tot de methode. Wij hebben enkel pragmatici benaderd voor dit onderzoek in verband met beperkte tijd en middelen. Dit betekent dat wij niet met zekerheid kunnen stellen dat de conclusies van dit onderzoek ook gelden voor plichtsgetrouwe huidige vrijwilligers en dat zij een plichtsgetrouw narratief aantrekkelijk zullen vinden en een pragmatisch narratief zullen verwerpen. De resultaten op basis van de onderzochte groep pragmatici uit dit onderzoek geven wel reden om dit te verwachten. In vervolgonderzoek kan de stap worden genomen om de redenering van het huidige onderzoek te versterken en aan te vullen met kennis over plichtsgetrouwe burgers, bijvoorbeeld door een vergelijkbare methode en een plichtsgetrouwe onderzoeksgroep.

De methode toonde in de praktijk ook aan dat respondenten hun voorkeur voor tekstelementen beter konden formuleren na vergelijking met een tweede narratief. Wij kunnen niet met zekerheid uitsluiten dat de attitude van de respondenten enkel een product is van het contrast tussen twee narratieven, maar mede door de gerandomiseerde volgorde gaan wij hier niet vanuit. Onze observatie is echter wel aanleiding voor nader onderzoek naar het effect van onze narratieven afzonderlijk van elkaar.

Uit ons onderzoek blijkt ook dat de data complex is en dat er niet altijd heldere patronen te onderscheiden zijn. In de praktijk blijkt de groep pragmatici niet zo homogeen als segmentatiemodellen uit de literatuur doen denken. Voor de vrijwilligersorganisaties betekent dit dat zij in grote lijnen kunnen inspelen op pragmatisch kernwaarden, maar dat zij rekening moeten houden met uitzonderingen op de regel en hun doelgroepen wellicht preciezer moeten formuleren, omdat pragmatici een brede term blijkt. Dit geldt ook voor de huidige vrijwilligers, die een heterogene groep vormen van zowel stereotype plichtsgetrouwe burgers als pragmatici en de burgerschapsstijlen ertussenin. Verder onderzoek naar de aanname van vrijwilligersorganisaties dat hun homogene huidige vrijwilligers een pragmatische doelgroep niet optimaal aanspreekt kan de kern van het probleem verhelderen.

Ondanks deze beperkingen en de behoefte aan aanvullend onderzoek hebben wij met dit onderzoek empirisch aangetoond dat narratieven die geframed zijn in termen van waardenpatronen mensen met diezelfde waardenpatronen meer zullen aanspreken en overtuigen dan mensen met contrasterende waardenpatronen. Vrijwilligersorganisaties die pragmatische burgers willen werven zullen met het pragmatische narratief uit dit onderzoek meer pragmatici overtuigen om vrijwilliger te worden, dan met het huidige vrijwilligersnarratief.

7. Literatuurlijst

- CBS. (2018). *Jaarrapport Integratie 2018*. Geraadpleegd van https://www.cbs.nl//media/_pdf/2018/47/jaarrapport-integratie-2018_web.pdf
- Chong, D., & Druckman, J. N. (2007). Framing theory. *Annual Review of Political Science*, 10, 103-126.
- Het Begint met Taal. (z.d.). Wie zijn wij: organisatie. Geraadpleegd van <https://www.hetbegintmettaal.nl/organisatie/>
- Klaver, J., Tromp, E., & Oude Ophuis, R. (2005). *Allochtonen en vrijwilligerswerk*. Geraadpleegd van https://www.domoticawonenzorg.nl/Site_ZBMV/docs/pdf/Allochtonen_en_vrijwilligers.pdf
- Motivaction. (2016a). *Draagvlak participatiesamenleving is geen garantie voor toename vrijwilligerswerk* [Factsheet]. Geraadpleegd van <https://nov.nl/PageByID.aspx?sectionID=172153&contentPageID=1187188>
- Motivaction. (2016b). *Verkenning van de beleving van het asielzoekersvraagstuk in Nederland* [Factsheet]. Geraadpleegd van <https://xs.motivaction.nl/fileArchive/?f=115878&o=5880&key=1852>
- Nelson, T. E., Clawson, R. A., & Oxley, Z. M. (1997). Media framing of a civil liberties conflict and its effect on tolerance. *American Political Science Review*, 91(3), 567-583.
- Oosterwaal, A. (2009). Polarisatie in de Nederlandse samenleving en politiek: het integratiebeleid. *Mens en maatschappij*, 84(4), 369-392.
- Schwartz, S. H. (1992). Universals in the content and structure of values: Theoretical advances and empirical tests in 20 countries. In Berkowitz, L. & Zanna, M. P. (Eds.), *Advances in experimental social psychology* (25) (pp. 1-65). San Diego, Californië: Academic Press.
- Schwartz, S. H., Melech, G., Lehmami, A., Burgess, S., Harris, M., & Owens, V. (2001). Extending the cross-cultural validity of the theory of basic human values with a different method of measurement. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 32, 519-542.
- Stay Human. (z.d.). Aanpak - StayHuman.nu. Geraadpleegd van <https://www.stayhuman.nu/aanpak/>

Taal Doet Meer. (z.d.). Wat doen we. Geraadpleegd van <https://www.taaldoetmeer.nl/wat-doen-we/>

Van den Hoven, P. (2015). *Gold Mining. The Art of Rhetorical Discourse Analysis*. Xiamen: Xiamen University Press.

Van Egmond, H. (z.d.). *6 stappen waarmee je direct meer vrijwilligers aan zult trekken*. [pdf].

Van Gorp, B., Figoureux, M., & Vandekeybus, A. (2019). *De verbindende samenleving. Zestien brillen om naar multiculturaliteit in Nederland te kijken*. Geraadpleegd van <https://lirias-kuleuven-be.proxy.library.uu.nl/retrieve/532030>

Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid (WRR). (2012). *Vertrouwen in burgers*. Geraadpleegd van <https://www.wrr.nl/publicaties/rapporten/2012/05/22/vertrouwen-in-burgers>

Bijlage 1: narratieven op basis van plichtsgetrouwe waardenpatronen (H1 en H2)

Eén van onze taalvrijwilligers, Tessa (34), vertelt over wat zij doet bij Taal Doet Meer en waarom:

“

Ik ben al een tijdje taalvrijwilliger bij Taal Doet Meer. Ik ga wekelijks naar één van de Taalcafés in Utrecht, waar ik informele gesprekken voer met anderstalige Nederlanders om ze zo meer zelfvertrouwen te geven bij het spreken van Nederlands. Ik vind het belangrijk dat zij dit zelfvertrouwen hebben, omdat het spreken van de Nederlandse taal voor hen nodig is om zich hier te kunnen redden.

Ik heb mensen met allerlei verschillende culturele achtergronden ontmoet, wat ik heel interessant vind. Het is leuk om te zien dat de gesprekken echt zorgen voor vooruitgang en zelfvertrouwen, en dat ik anderen op die manier kan helpen. Voor mij is dit een belangrijke reden om dit vrijwilligerswerk al een tijd met veel plezier te doen. Ik vind het een leuke en zinvolle invulling van mijn vrije tijd en zou dit echt iedereen aanraden!

”

Informatie over vrijwilligerswerk bij Taal Doet Meer:

Taal Doet Meer (TDM) richt zich op drie verschillende groepen; jeugd, ouders en volwassenen. De activiteiten die je bij TDM kunt doen, lopen bij deze groepen uiteen. Zo kun je jeugd helpen met hun huiswerk of je inschrijven bij de VoorleesExpress om kinderen te helpen bij het leren van de Nederlandse taal. Als ouders de Nederlandse taal niet spreken hebben zij ondersteuning nodig bij de taalontwikkeling van hun kinderen. Als vrijwilliger kun jij hierbij helpen door bijvoorbeeld op scholen taallessen te geven aan ouder-kind groepen. Voor volwassenen die de Nederlandse taal al enigszins onder de knie hebben, kun je als vrijwilliger een stapje verder gaan en hen bijvoorbeeld ondersteunen bij het vinden van een baan. Ook is het mogelijk om in gesprek te gaan met anderstalige Nederlanders in de Taalcafés. Hier kan je gewoon binnenlopen en het is niet nodig om je vooraf aan te melden.

Eén van onze taalvrijwilligers, Tessa (34), vertelt over wat zij doet bij Taal Doet Meer en waarom:

“

Ik ben al een tijdje taalvrijwilliger bij Taal Doet Meer, waarvoor ik wekelijks naar één van de Taalcafés in Utrecht ga. Hier voer ik informele gesprekken met anderstalige Nederlanders om ze zo meer zelfvertrouwen te geven bij het spreken van Nederlands. Dit zelfvertrouwen is voor hen belangrijk, omdat zij de Nederlandse taal nodig hebben om zich te kunnen redden in onze maatschappij.

In het Taalcafé ontmoet ik mensen uit allerlei verschillende culturen, wat ik heel leuk vind. De gesprekken die ik voer, zorgen voor vooruitgang en zelfvertrouwen bij de anderstaligen en dat is heel mooi om te zien. Op deze manier kan ik anderen echt helpen en daarom doe ik dit vrijwilligerswerk al een tijd met veel plezier. Als taalvrijwilliger besteed ik mijn vrije tijd op een leuke en zinvolle manier; zo kan ik een positieve bijdrage leveren aan de maatschappij. Ik zou echt iedereen aanraden om eens langs te komen!

”

Informatie over vrijwilligerswerk bij Taal Doet Meer:

Taal Doet Meer (TDM) richt zich op drie verschillende groepen; jeugd, ouders en volwassenen. De activiteiten die je bij TDM kunt doen, lopen bij deze groepen uiteen. Zo kun je jeugd helpen met hun huiswerk of je inschrijven bij de VoorleesExpress om kinderen te helpen bij het leren van de Nederlandse taal. Als ouders de Nederlandse taal niet spreken hebben zij ondersteuning nodig bij de taalontwikkeling van hun kinderen. Als vrijwilliger kun jij hierbij helpen door bijvoorbeeld op scholen taallessen te geven aan ouder-kind groepen. Voor volwassenen die de Nederlandse taal al enigszins onder de knie hebben, kun je als vrijwilliger een stapje verder gaan en hen bijvoorbeeld ondersteunen bij het vinden van een baan. Ook is het mogelijk om in gesprek te gaan met anderstalige Nederlanders in de Taalcafés. Hier kan je gewoon binnenlopen en het is niet nodig om je vooraf aan te melden.

Bijlage 2: narratieven op basis van pragmatische waardenpatronen (P1 en P2)

Eén van onze taalvrijwilligers, Tessa (34), vertelt over wat zij doet bij Taal Doet Meer en waarom:

“

Een tijdje geleden ben ik begonnen met vrijwilligerswerk bij Taal Doet Meer en ik had nooit verwacht dat het zo leuk zou zijn. Ik ga als het mij uitkomt naar één van de Taalcafés in Utrecht, waar ik informele gesprekken voer met anderstalige Nederlanders om ze zo meer zelfvertrouwen te geven bij het spreken van Nederlands. De flexibiliteit van dit vrijwilligerswerk sprak mij aan, omdat ik niet iedere week op een vast moment tijd heb.

Ik heb mensen met allerlei verschillende culturele achtergronden ontmoet, waardoor ik meer van de wereld weet en andere culturen beter kan begrijpen. Ik help hen met het beter begrijpen en spreken van de Nederlandse taal, maar tegelijkertijd leer ik dus ook heel veel van hen. Ik vind het bijzonder dat ik bevriend ben geraakt met personen die ik anders nooit zou ontmoeten. Het doen van vrijwilligerswerk en wat ik leer van deze ervaring is bovendien een goede aanvulling op mijn cv. Ik zou het echt iedereen aanraden!

”

Informatie over vrijwilligerswerk bij Taal Doet Meer:

Taal Doet Meer (TDM) richt zich op drie verschillende groepen; jeugd, ouders en volwassenen. De activiteiten die je bij TDM kunt doen, lopen bij deze groepen uiteen. Zo kun je jeugd helpen met hun huiswerk of je inschrijven bij de VoorleesExpress om kinderen te helpen bij het leren van de Nederlandse taal. Als ouders de Nederlandse taal niet spreken hebben zij ondersteuning nodig bij de taalontwikkeling van hun kinderen. Als vrijwilliger kun jij hierbij helpen door bijvoorbeeld op scholen taallessen te geven aan ouder-kind groepen. Voor volwassenen die de Nederlandse taal al enigszins onder de knie hebben, kun je als vrijwilliger een stapje verder gaan en hen bijvoorbeeld ondersteunen bij het vinden van een baan. Ook is het mogelijk om in gesprek te gaan met anderstalige Nederlanders in de Taalcafés. Hier kan je gewoon binnenlopen en het is niet nodig om je vooraf aan te melden.

Eén van onze taalvrijwilligers, Tessa (34), vertelt over wat zij doet bij Taal Doet Meer en waarom:

“

Ik ben een tijdje geleden begonnen als taalvrijwilliger bij Taal Doet Meer en ik had nooit verwacht dat het zo'n bijzondere ervaring zou zijn. Ik ga naar één van de Taalcafés in Utrecht om anderstalige Nederlanders meer zelfvertrouwen te geven bij het spreken van Nederlands. Dit doe ik door informele gesprekken met ze te voeren. Wat mij hieraan aanspreekt is de flexibiliteit waarmee ik dit vrijwilligerswerk kan doen, omdat ik niet iedere week op een vast moment tijd heb en dus kan gaan wanneer het mij uitkomt.

Ik vind het bijzonder dat ik door dit vrijwilligerswerk bevriend ben geraakt met personen die ik anders nooit zou ontmoeten. Ik heb mensen uit allerlei verschillende culturen ontmoet, waardoor ik meer over de wereld heb geleerd en andere culturen beter begrijp. Terwijl ik hen help met het beter begrijpen en spreken van de Nederlandse taal, leer ik tegelijkertijd dus ook heel veel van hen. Daarbij is dit vrijwilligerswerk en wat ik leer van deze ervaring een goede aanvulling op mijn cv. Ik zou echt iedereen aanraden om het eens te proberen!

”

Informatie over vrijwilligerswerk bij Taal Doet Meer:

Taal Doet Meer (TDM) richt zich op drie verschillende groepen; jeugd, ouders en volwassenen. De activiteiten die je bij TDM kunt doen, lopen bij deze groepen uiteen. Zo kun je jeugd helpen met hun huiswerk of je inschrijven bij de VoorleesExpress om kinderen te helpen bij het leren van de Nederlandse taal. Als ouders de Nederlandse taal niet spreken hebben zij ondersteuning nodig bij de taalontwikkeling van hun kinderen. Als vrijwilliger kun jij hierbij helpen door bijvoorbeeld op scholen taalles te geven aan ouder-kind groepen. Voor volwassenen die de Nederlandse taal al enigszins onder de knie hebben, kun je als vrijwilliger een stapje verder gaan en hen bijvoorbeeld ondersteunen bij het vinden van een baan. Ook is het mogelijk om in gesprek te gaan met anderstalige Nederlanders in de Taalcafés. Hier kan je gewoon binnenlopen en het is niet nodig om je vooraf aan te melden.

Bijlage 3: topiclijst van de interviews

Aantrekkelijkheid tekst

- Wat vindt u van dit verhaal?
- Spreekt dit verhaal u aan?
 - Waarom?
- Welke elementen uit dit verhaal vindt u zelf belangrijk?
 - Waarom?
- Vindt u dit verhaal overtuigend (of juist niet)?
 - Waarom?

Attitude vrijwilligerswerk

- Wat vindt u van het vrijwilligerswerk waar u net over heeft gelezen?
- Lijkt het u leuk vrijwilligerswerk?
- Lijkt het u nuttig vrijwilligerswerk?

Intentie vrijwilligerswerk

- Zou u taalvrijwilligerswerk willen gaan doen na het lezen van dit verhaal?

Later toegevoegd:

- Welk verhaal zou u het meest aantrekkelijk vinden/zou u het snelst overtuigen (om u aan te melden) als u dit zou tegenkomen in een krant of tijdschrift?

Bijlage 4: versieverdeling van de tekstversies over de respondenten

Respondent	Als eerste gelezen	Als tweede gelezen
1	H1	P1
2	P1	H1
3	P2	H1
4	H1	P2
5	P1	H2
6	H2	P1
7	P2	H2
8	H2	P2
9	P1	H1
10	H1	P1
11	P2	H1
12	H1	P2
13	P1	H2
14	H2	P1
15	P2	H2
16	H2	P2
17	P1	H2
18	H1	P1
19	P2	H2
20	H1	P2

P1 = pragmatisch narratief versie 1
P2 = pragmatisch narratief versie 2
H1 = plichtsgetrouw narratief versie 1
H2 = plichtsgetrouw narratief versie 2

Bijlage 5: *informed consent*

Universiteit Utrecht

Ik begrijp dat ik meewerk aan een onderzoek van studenten van de opleiding CIW aan de Universiteit Utrecht en dat dit gesprek wordt opgenomen. Ik geef toestemming dat er uit dit gesprek anoniem geciteerd mag worden en dat de data alleen gebruikt mag worden voor onderzoeksdoeleinden. Alle data zal anoniem en vertrouwelijk worden behandeld en verwerkt.

Naam: _____

Handtekening: _____

Datum: _____

Bijlage 6: vragenlijsten pragmatici-test (vrouwelijke versie)

Hieronder beschrijven we kort een aantal mensen. Lees iedere beschrijving en bedenk in hoeverre deze personen op jou lijken. Kruis het vakje aan dat aangeeft hoeveel de persoon in de beschrijving op jou lijkt.

IN HOEVERRE LIJK JE OP DEZE PERSOON?

	Ik lijk sprekend op deze persoon	Ik lijk op deze persoon	Ik lijk redelijk op deze persoon	Ik lijk een klein beetje op deze persoon	Ik lijk niet op deze persoon	Ik lijk helemaal niet op deze persoon
1. Ze vindt het heel belangrijk om haar capaciteiten te tonen. Ze wil dat mensen bewonderen wat zij doet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. Ze vindt het belangrijk om veel verschillende dingen te doen in het leven. Ze is altijd op zoek naar nieuwe dingen om te proberen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. Ze pakt iedere kans die ze krijgt om plezier te hebben. Het is belangrijk voor haar om dingen te doen die haar blij maken.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. Ze vindt het belangrijk om zelf te beslissen wat zij doet. Ze is graag vrij in het plannen en kiezen van haar activiteiten.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Erg succesvol zijn is belangrijk voor haar. Ze maakt graag indruk op andere mensen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Ze neemt graag risico's. Ze is altijd op zoek naar avontuur.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7. Ze vindt het belangrijk om geïnteresseerd te zijn. Ze is graag nieuwsgierig en probeert allerlei verschillende dingen te begrijpen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8. Ze vindt het belangrijk om ambitieus te zijn. Ze wil laten zien hoe bekwaam ze is.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9. Genieten van leuke dingen in het leven is belangrijk voor haar. Ze houdt ervan om zichzelf te 'verwennen'.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10. Ze houdt van verrassingen. Het is belangrijk voor haar om een spannend leven te leiden.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11. Vooroplopen in het leven is belangrijk voor haar. Ze streeft ernaar om het beter te doen dan anderen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

IN HOEVERRE LIJK JE OP DEZE PERSOON?

12. Ze wil echt van het leven genieten. Dat zij het naar haar zin heeft is heel belangrijk voor haar.

Ik lijk sprekend op deze persoon	Ik lijk op deze persoon	Ik lijk redelijk op deze persoon	Ik lijk een klein beetje op deze persoon	Ik lijk niet op deze persoon	Ik lijk helemaal niet op deze persoon
☐	☐	☐	☐	☐	☐

Demografische gegevens

Geslacht:

Man Vrouw Zeg ik liever niet

Leeftijd: _____

Hoogst afgeronde opleiding: _____

Bent u op dit moment actief als vrijwilliger?

Ja Nee

Heel erg bedankt voor het invullen

Bijlage 6: vragenlijsten pragmatici-test (mannelijke versie)

Hieronder beschrijven we kort een aantal mensen. Lees iedere beschrijving en bedenk in hoeverre deze personen op jou lijken. Kruis het vakje aan dat aangeeft hoeveel de persoon in de beschrijving op jou lijkt.

IN HOEVERRE LIJK JE OP DEZE PERSOON?

	Ik lijk sprekend op deze persoon	Ik lijk op deze persoon	Ik lijk redelijk op deze persoon	Ik lijk een klein beetje op deze persoon	Ik lijk niet op deze persoon	Ik lijk helemaal niet op deze persoon
1. Hij vindt het heel belangrijk om zijn capaciteiten te tonen. Hij wil dat mensen bewonderen wat hij doet.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
2. Hij vindt het belangrijk om veel verschillende dingen te doen in het leven. Hij is altijd op zoek naar nieuwe dingen om te proberen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
3. Hij pakt iedere kans die hij krijgt om plezier te hebben. Het is belangrijk voor hem om dingen te doen die hem blij maken.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
4. Hij vindt het belangrijk om zelf te beslissen wat hij doet. Hij is graag vrij in het plannen en kiezen van zijn activiteiten.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
5. Erg succesvol zijn is belangrijk voor hem. Hij maakt graag indruk op andere mensen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
6. Hij neemt graag risico's. Hij is altijd op zoek naar avontuur.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
7. Hij vindt het belangrijk om geïnteresseerd te zijn. Hij is graag nieuwsgierig en probeert allerlei verschillende dingen te begrijpen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
8. Hij vindt het belangrijk om ambitieus te zijn. Hij wil laten zien hoe bekwaam hij is.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
9. Genieten van leuke dingen in het leven is belangrijk voor hem. Hij houdt ervan om zichzelf te 'verwennen'.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
10. Hij houdt van verrassingen. Het is belangrijk voor hem om een spannend leven te leiden.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
11. Vooroplopen in het leven is belangrijk voor hem. Hij streeft ernaar om het beter te doen dan anderen.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

IN HOEVERRE LIJK JE OP DEZE PERSOON?

12. Hij wil echt van het leven genieten. Dat hij het naar zijn zin heeft is heel belangrijk voor hem.

Ik lijk sprekend op deze persoon	Ik lijk op deze persoon	Ik lijk redelijk op deze persoon	Ik lijk een klein beetje op deze persoon	Ik lijk niet op deze persoon	Ik lijk helemaal niet op deze persoon
☐	☐	☐	☐	☐	☐

Demografische gegevens

Geslacht:

Man Vrouw Zeg ik liever niet

Leeftijd: _____

Hoogst afgeronde opleiding: _____

Bent u op dit moment actief als vrijwilliger?

Ja Nee

Heel erg bedankt voor het invullen!

Bijlage 7: codeerschema interviews

Intentie vrijwilligerswerk:

Intentie wel / Intentie niet

Intentie tot verdieping

Attitude vrijwilligerswerk

Algemeen positieve attitude over het vrijwilligerswerk

Element: flexibiliteit

Element: zelfontplooiing

Element: mensen ontmoeten van andere culturen

Element: goed voor cv (positief of negatief)

Element: mensen zelfvertrouwen geven

Element: win-win-frame

Element: zinvolle bijdrage aan de maatschappij

Reden voor vrijwilligerswerk: anderen helpen

Element: belangrijk mensen helpen

Eerdere ervaring vrijwilligerswerk

Eerdere interesse vrijwilligerswerk

Niet genoeg tijd vrijwilligerswerk

Eigen belang vrijwilliger *

Persoonlijker

Leuk/Eigen plezier *

Aanraden *

Element: focus op anderen *

Element: Persoonlijke relevantie

Voorkeur narratief

H1 / H2 / P1 / P2

* Coderingen die geen relevante data hebben opgeleverd voor het onderzoeksdoel zijn niet met citaten opgenomen in Bijlage 8

Bijlage 8: citaten

Intentie

Intentie wel

Eddy: 'Yes, I would like to do it I guess.' [Over P1]

Harry: 'Nou bij deze wel meer dan die ander, omdat hier wel echt voordelen worden aangegeven, ook voor jezelf weet je wel. [Over P2]

Iris: 'Nou ja, ja dus omdat ik zulk soort initiatieven zelf altijd bij betrokken ben geweest. Dus ja, ja.' [Over P1]

Julia: 'Ja, voor mezelf wel. Ik denk dat als ik hier interesse in zou hebben en dit zou lezen, dan zou ik daar wel enthousiast van worden.' [Over H1]

Marije: 'Nou ja, ik weet niet, het lijkt me nog steeds wel leuk, want ik vind dit een leuke vorm van vrijwilligerswerk, maar het heeft me minder overgehaald dan die ander.' [Negatief over H2]

Nick: 'Ik zou, als ik deze tekst lees zou ik sneller geneigd zijn om het in ieder geval te proberen, laten we het zo zeggen.' [Over P1]

Nick: 'Ja, aangezien het dus vrijblijvender is, zou ik me dan daarvoor aanmelden in ieder geval om een keer langs te gaan.' [Over P1]

Pleun: 'Ehm, nou ja ze zegt dat ze informele gesprekken voert om zeg maar zelfvertrouwen te geven aan mensen. En ik kan me heel goed voorstellen dat als je naar een vreemd land komt, en je spreekt de taal niet, dan maak je heel moeilijk connecties met andere mensen terwijl je dat wel graag wil. Dus dat vind ik een heel leuk stuk, en ik denk dat ik daarom, om

die reden dan ook wel gewoon hieraan mee zou willen doen.' [Over H2]

Pleun: 'Ja zeker, omdat ze hier dus echt meer focust op het feit dat het heel flexibel is, en ik net al zei dat ik het niet zou kunnen in verband met mijn drukke rooster. Nu ik dit weet, zou ik er meer open voor staan om dit ook te gaan doen.' [Over P2]

Ruben: 'Denk het wel, ja.' [Volgt na: 'Als je die zou lezen zou je wel eerder ehm- zou je eerder geneigd zijn om je aan te melden bijvoorbeeld, dan als je die eerste tekst zou lezen?' over P1]

Sophie: 'Nouja, ik zeg maar- gezien op dit moment mijn leven zou dat gewoon niet kunnen qua tijd, maar stel ik zou wel tijd hebben en zo... ja, ik vind het wel leuk dat het flexibel is en dat je gewoon andere mensen leert kennen en dat je iets kan doen, maar dat het niet allemaal te- te serieus of beladen iets is of zo.' [Over P2]

Theo: 'Het, het zou me eerder overhalen.' [Over P2]

Intentie niet

Beau: 'Nee dat niet, maar dat heeft meer te maken met tijd. [lacht]. Uh, want ik heb veel andere dingen.' [Over P1]

Chris: 'Ik weet niet of het mijn ding zou zijn.' [Over P2]

Chris: 'Ik ben niet zo'n taalmens.' [Over P2]

Floor: 'Niet dat ik zelf denk van oh dat wil ik ook.' [Over H2]

Floor: 'Ja ik zou het zelf zeg maar niet doen.' [Over P1]

Harry: 'maar verder zou ik het zelf niet doen denk ik.' [Over H2]

Harry: 'Nou ik zou misschien wel vrijwilligerswerk willen doen, maar ik denk niet taalvrijwilliger.' [Over H2]

Leo: 'Maar nogmaals, ik weet niet of dat voor mij dan een drijfveer zou zijn om het ook te gaan doen.' [Over mensen helpen, over H2]

Leo: 'Nee, maar dat heeft denk ik niet met de tekst te maken, als wel meer gewoon van uh... meer tijd-technisch..., druk werk, uh... ik probeer privé ook nog wel eens een keertje wat te doen, maar dat schiet er ook vaak bij in weet je wel.' [Over H2]

Nick: 'Nee, dat niet per se.' [Over H2]

Theo: 'De doelstelling zeker, maar ik zou het zelf niet gaan doen.' [Volgt na: 'Spreekt dat aan?', over H1]

Theo: 'Ik zou me niet gelijk aanmelden. Het zou me niet direct overhalen tot actie om te zeggen nou dat ga ik ook doen, om daar vrijwilliger voor te zijn.' [Over H1]

Intentie tot verdieping

Anna: 'Nou ja, als ik zoiets zou zien, zou dat wel redenen zijn om te denken, 'oh wat leuk, ik ga even kijken', ja.' [Over H1]

Gwen: 'Misschien. Maar mezelf kennende zou ik dan heel enthousiast worden en het dan ergens in een kast leggen en dan uiteindelijk toch niet doen.' [Over P2]

Marije: 'Ja, als ik de tijd ervoor zou hebben, zeg maar, dan zou ik er wel over nadenken. Ik weet niet of ik het echt zou doen, maar ik zou dan wel gaan opzoeken van hoeveel uur per week kost het me, en zit het in de buurt, en dan zou ik me wel kunnen aanmelden, ja.' [Over P1]

Nick: 'Ik zou dan eerst een keertje willen kijken of ik het überhaupt echt wat vindt.' [Over H2]

Olivia: 'Nee, nog steeds niet, maar ik zou er wel meer over nadenken.' [Over H2]

Attitude vrijwilligerswerk

Algemeen positief

Anna: 'Ja, het klinkt als leuk werk om te doen.' [Over H1]

Anna: 'Maar als ik iets zou doen dan lijkt me dat heel leuk.' [Over H1]

Beau: 'Uhhh, ja, ja! Ja lijkt me leuk. Ik ben opzich wel een mensen persoon dus uh, ik uh. Het lijkt mij best leuk om te doen, ja.' [Over P1]

Daphne: 'Nou, ik heb iets vergelijkbaars gedaan ook, dus in die zin spreekt het me aan.' [Over H1]

Eddy: 'Well, I like it a lot, I think it's very nice, very interesting yes.' [Over P1]

Floor: 'Uhm, ja opzich denk ik wel, ja. Ja ik heb wel een goed, een goed beeld erover.' [Over H2]

Floor: 'Nou ja, ik denk dan wel van oh ja, leuk als iemand dat doet ofzo' [Over H2]

Gwen: 'Ik word er wel enthousiast van. Maar vooral inderdaad het soort vrijwilligerswerk, want het is inderdaad heel leuk om zo met mensen te zijn en om gewoon met hun te praten.' [Over P2]

Harry: 'Wel een goed initiatief van Tessa.' [Over H2]

Iris: 'Uh, nou ik denk als het, ik denk dat van zoiets, zo'n initiatief heel fijn is.' [Over P1]

Iris: 'Ik vind dat altijd heel mooi van zulk soort initiatieven.' [Over P1]

Iris: 'Ja, misschien iets, persoonlijk iets minder, omdat het echt zo staat van ja 'leuke en zinvolle invulling van mijn vrije tijd'. Dan zou ik denken van oke dat voelt alweer meer als een soort van opgave op de een of andere manier?' [Minder positief over H1]

Kelly: 'Ja, want ik word er wel nog enthousiaster van.' [Positiever over H2]

Leo: 'Ja dat spreekt mij op zich wel aan.' [H2]

Leo: 'Qua initiatief zelf wel, goed initiatief, goed dat het er is.' [Over H2]

Leo: 'Dat heeft niet zo zeer met de tekst te maken hoor, ik bedoel- ik vind wel- het is wel heel goed om te lezen, fijn om te lezen, dat de persoon die dit doet ook echt denkt van, oh ik kan hier ook echt iets betekenen voor een ander. Dat vind ik zelf wel heel waardevol.' [Over H2]

Leo: 'Nou minder juist.' [Minder positief over P2]

Marije: 'Ja, een positief beeld.' [Over P1]

Marije: 'Ja, als je dit zo leest wel, ja.' [Volgt na: 'En lijkt het je leuk werk, als je het zo leest?', over P1]

Marije: 'Dus hier voelt het wel iets meer als een soort, als werk echt, terwijl bij die ander het nog wel overkwam alsof het ook een soort hobby is.' [Negatief over H2]

Marije: 'Nou ja, ik weet niet, het lijkt me nog steeds wel leuk, want ik vind dit een leuke vorm van vrijwilligerswerk, maar het heeft me minder overgehaald dan die ander.' [Negatief over H2]

Nick: 'Ja, gewoon, komt nobel over, mensen helpen met het leren van de Nederlandse taal.' [Over H2]

Olivia: 'Ja, zij zegt hier dat ze gewoon naar één van de Taalcafés gaat en dan gaat ze gewoon met die mensen praten. Maar, ja, daar ben ik niet zo van.' [Negatief over P2]

Olivia: 'Ik krijg wel een positiever beeld.' [Over H2]

Pleun: 'Het lijkt me wel leuk, vooral omdat je ook mensen helpt en dat vind ik zelf heel tof om te doen.' [Over H2]

Quinty: 'Ehm klinkt heel gek, maar misschien wel iets minder leuk. Omdat het iets formeler is. Zeg maar iets eh... Voor mijn gevoel iets minder- gewoon wat netter (lacht). ' [Minder positief over H2]

Ruben: 'Ja, nee, nou ja deze tekst- door deze tekst lijkt het mij wel leuker, denk ik. Ja, zeker weten.' [Positiever over P1]

Sophie: 'Mm, ja, op zich wel.' [Volgt na: 'Lijkt dit vrijwilligerswerk dat hier wordt omschreven je dan leuk? Of lijkt het je nuttig?', over P2]

Sophie: 'Ja ook, best positief eigenlijk.' [Over H2]

Theo: 'De doelstelling zeker, maar ik zou het zelf niet gaan doen.' [Volgt na: 'Spreekt dat aan?', over H1]

Theo: 'Maar nogmaals, het is wel heel gaaf dat er, dat er mensen zijn en dat dit gebeurt want het is natuurlijk enorm belangrijk.' [Over H1]

Element: flexibiliteit

Anna: 'Ja, leuk, en ook makkelijk inderdaad, het is flexibel en ik kan niet ieder moment, dus dan denk je, 'oh, nou, dan kan ik het ook wel doen'.' [Over P1]

Chris: 'Het gaat over die flexibiliteit, dat is een heel belangrijk ding altijd bij vrijwilligers. Ik weet hoe belangrijk dat is (lacht). En zeker bijwerkende mensen is dat een ding, dus de mensen die je voor dit soort werk wil hebben, dus mensen die vrijwilligerswerk doen om anderen taal bij te brengen enzo en mensen die enigszins opgeleid zijn en dat soort dingen. Dan heb je vaak te maken met mensen die werken en die zoeken dit soort flexibiliteit, dus dat is héel belangrijk. En die zijn ook juist in deze dingen geïnteresseerd, dus ik denk met zo'n voorbeeld als dit haal je wel die dingen naar boven die redelijk herkenbaar zijn als vrijwilliger. Ik weet niet of het mijn ding zou zijn.' [Over P2]

Daphne: '[denkt na] Ja, ik ben, ik denk dat die flexibiliteit meteen iets is wat heel concreet en praktisch aan kan spreken zeg maar, als ik voor mezelf spreek.' [Over P2]

Floor: 'maar meer ook wel omdat er wat meer duidelijk is van dat het flexibel is en uh, dat je dus gewoon kan gaan wanneer je wilt.' [P1]

Floor: 'Nou dus de flexibiliteit.' [Volgt op: 'Maar.. en welke, uh, elementen uit deze tekst spreken je dan nog wel aan?', over P1]

Floor: 'Maar ik vond vooral wel gewoon dat je kan binnenlopen en een gesprek hebt, ja.' [Volgt op: 'Maar.. en welke, uh, elementen uit deze tekst spreken je dan nog wel aan?', over P1]

Gwen: '[lacht] Voor mij sowieso [belangrijk], ja, dat je niet op een vast tijdstip ergens hoeft te zijn. [Over P2]

Gwen: 'Dus dat is aan deze misschien wel goed. Dat duidelijk is dat het echt flexibel is.' [Over P2]

Harry: 'hier geef je bijvoorbeeld heel erg aan van meer flexibiliteit' [Over P2]

Harry: 'Als ik vrijwilligerswerk zou doen dan zou ik het sowieso fijn vinden dat het flexibel is, want je wil niet echt- ja je wil wel iets voor een ander doen, maar je wil niet echt dat je móet ofzo iets.' [Over P2]

Harry: 'Dat je nog wel een beetje zelf kan indelen wanneer je het zou doen, dat wel ja.' [Over P2]

Kelly: 'Ja want het lijkt alsof je het zelf heel flexibel kan inrichten en niet dat je er heel veel tijd mee kwijt bent, maar dat je wel iemand veel helpt.' [Over P2]

Leo: 'Maar gewoon die flexibiliteit, en die aanvulling op mijn CV, dan denk ik van ja...' [Negatief over P2]

Leo: 'ze begint over die flexibiliteit, dat is op zich prima natuurlijk' [Over P2]

Marije: 'Ja, de flexibiliteit spreekt me wel aan, want ik houd er ook niet zo van om een vast iets te hebben, vooral als het vrijwilligerswerk is, dan als het heel vast is voelt het als een

verplichting, terwijl je het toch ook voor niks doet eigenlijk.' [Over P1]

Marije: ‘Het punt wat mij aansprak, dus de flexibiliteit, die is hier al weg.’ [Negatief over H2]

Nick: ‘Het komt een stuk vrijblijvender over, in ieder geval. Dus ik heb het gevoel alsof ik dus inderdaad gewoon langs zou kunnen gaan om te kijken of ik het leuk vind en dan kan zien of het echt iets voor mij is of niet.’ [Over P1]

Nick: ‘Ik zou me niet zomaar aan iets willen binden zonder dat ik eerst kan ervaren of het ook echt iets voor mij is.’ [Over P1]

Nick: ‘Ja, aangezien het dus vrijblijvender is, zou ik me dan daarvoor aanmelden in ieder geval om een keer langs te gaan.’ [Over P1]

Pleun: ‘Ja zeker, omdat ze hier dus echt meer focust op het feit dat het heel flexibel is, en ik net al zei dat ik het niet zou kunnen in verband met mijn drukke rooster. Nu ik dit weet, zou ik er meer open voor staan om dit ook te gaan doen.’ [Over P2]

Pleun: ‘Omdat dit natuurlijk meer richt op het flexibel zijn en dat is dus fijn voor mij.’ [Over P2]

Pleun: ‘Dus, maar voor mij persoonlijk denk ik dat ik toch zou gaan voor dat flexibele gedeelte omdat dat mij zou overhalen.’ [Over P2]

Ruben: ‘Als het mij uitkomt ga ik dit doen, en eh omdat ik dit en dit doe, dat ik niet een vast moment heb...’ [Positief over P1]

Sophie: ‘Nouja, ik zeg maar- gezien op dit moment mijn leven zou dat gewoon niet kunnen qua tijd, maar stel ik zou wel tijd hebben en zo... ja, ik vind het wel leuk dat het flexibel is en dat je gewoon andere mensen leert kennen en dat je iets kan doen, maar dat het niet allemaal te- te serieus of beladen iets is of zo.’ [Over P2]

Sophie: ‘Wel aantrekkelijk dat je anderen zeg maar helpt om gewoon meer zelfvertrouwen te hebben, dat vind ik er wel mooi aan en dat het flexibel is.’ [Over P2]

Sophie: ‘Minder dat van flexibele en zo.’ [Gebrek, over H2]

Theo: ‘Flexibiliteit, spreekt je aan. Ja. Weet je ik denk als je, iedereen wil wel iets doen voor een ander, maar op het moment dat je natuurlijk uh, ja daar meer, dat je wat minder flexibel bent wordt de druk daar hoger in.’ [Over P2]

Element: zelfontplooiing

Eddy: ‘You meet other people and you learn from others as well.’ [Over P1]

Harry: ‘Dat je mensen ontmoet die je anders nooit zou ontmoeten, dat je wat van andere culturen leert.’ [Over P2]

Sophie: ‘Ja, en dat je gewoon mensen uit andere culturen en zo ontmoet, dat vind ik toch wel een beetje een verrijking van jezelf of zo.’ [Over P2]

Element: mensen ontmoeten van andere culturen

Eddy: ‘You meet other people and you learn from others as well.’ [Over P1]

Eddy: ‘I enjoy helping others and I enjoy meeting new people.’ [Over H2]

Eddy: 'but it's about being in touch with people from other countries and learning from others as well.' [Over P1 en H2]

Eddy: 'It has a little bit more that touch of like getting to meet new people and getting in touch with other people. And not only just helping them understand language but also getting in touch with other cultures.' [Over P1]

Gwen: 'Dus als je daar dan mensen mee helpt, dan is dat wel leuk en tegelijkertijd ontmoet je ook mensen en ja, dat, ik word er wel enthousiast van.' [Over P2]

Harry: 'Dat je mensen ontmoet die je anders nooit zou ontmoeten, dat je wat van andere culturen leert.' [Over P2]

Kelly: 'Ja, ook omdat ze het heeft over die verschillende culturen.' [Over H1]

Sophie: 'Nouja, ik zeg maar- gezien op dit moment mijn leven zou dat gewoon niet kunnen qua tijd, maar stel ik zou wel tijd hebben en zo... ja, ik vind het wel leuk dat het flexibel is en dat je gewoon andere mensen leert kennen en dat je iets kan doen, maar dat het niet allemaal te- te serieus of beladen iets is of zo.' [Over P2]

Sophie: 'Ja, en dat je gewoon mensen uit andere culturen en zo ontmoet, dat vind ik toch wel een beetje een verrijking van jezelf of zo.' [Over P2]

Theo: 'En ja, weet je, dat leest heel leuk: 'ik vind het bijzonder dat ik door dit vrijwilligerswerk bevriend ben geraakt met personen die ik anders nooit zou ontmoeten'.

Dát klopt, maar of je er echt bevriend mee raakt, ja dat geloof ik niet direct. Maar dat je gesprekken hebt met mensen die je anders zou ontmoeten, ja dat zeker.' [Over P2]

Element: goed voor cv (positief of negatief)

Harry: 'Oh ja en dat goeie aanvulling op je CV, dat is natuurlijk altijd goed.' [Positief over P2]

Harry: 'Ja en voor je CV natuurlijk, dat is natuurlijk ook een mooie aanvulling.' [Positief over P2]

Iris: 'Alhoewel hier trouwens wel staat, goede aanvulling op mijn cv.' [Negatief over P1]

Kelly: 'Ja, omdat ze niet, ik denk omdat ze niet juist haar cv noemt, als motivatie en reden.' [Negatief over P2]

Leo: 'En dan vind ik zo'n laatste zinsnede over goede aanvulling voor mijn CV, vind ik dan toch minder aanspreken omdat ik zelf zoiets heb van je moet het doen vanuit jezelf. Niet vanuit een eh- vanuit je eigen waarden gedreven, niet vanuit een eh- zeg maar meer een ander helpen in plaats van goh, dan kan ik ook een beetje mijn eigen CV ermee vullen. Daar zou ik dan zelf wat minder mee hebben.' [Negatief over P2]

Leo: 'Tuurlijk dat kan zeker een waarde zijn, maar ik zou dan eh- deze vind ik dan net effetjes meer iets egocentrisch gericht, zo van ik doe het voor mezelf en niet voor een ander.' [Negatief over P2]

Leo: 'Maar gewoon die flexibiliteit, en die aanvulling op mijn CV, dan denk ik van ja...' [Negatief over P2]

Quinty: 'Je krijgt met die andere tekst, daar gaat het over goede aanvulling op mijn CV enzo..., Gewoon iets persoonlijker of zo.' [Positief over P1]

Element : mensen zelfvertrouwen geven

Beau: 'Uhm, nou, uh dat zelfvertrouwen zeg maar wel. Uh ik weet wel dat veel mensen met een taalbarrière soms zeg maar, als uh dom worden aangezien. Omdat ze niet zo goed uit hun woorden komen, terwijl ze eigenlijk gewoon best wel, ja, wel gewoon heel goed bij kennis zijn. En dat is ook wel moeilijk voor de persoon zelf. Uhm, want die was in zijn eigen land helemaal niet, uh, zoals die nu wordt aangezien zeg maar, door sommige mensen. Dus wat me wel aanspreekt is zeg maar dat uh, dat je op die manier eigenlijk meer zelfvertrouwen geeft. Uhm, in het spreken van Nederlands.' [Over P1]

Gwen: 'Bij deze vind ik het wel goed dat ze zegt van ja, het gaat om het meer zelfvertrouwen geven en het is belangrijk, want dat hebben ze nodig om zichzelf te kunnen redden in de maatschappij. Dat vind ik wel een goede toevoeging.' [Over H2]

Gwen: 'Ja, meer inhoudelijk.' [Volgt na: 'Gewoon puur omdat het gefocust ook wordt op het zelfvertrouwen?'], over H2]

Harry: 'Ik vind het een mooi initiatief dat zij die mensen meer zelfvertrouwen geeft.' [Over H2]

Iris: 'Ja ze iets meer zelfvertrouwen te geven bij het spreken van het Nederlands.' [Volgt na: 'Of wat je belangrijk vindt?'], over P1]

Kelly: 'En niet perse over hoeveel tijd je ermee kwijt bent ofzo, maar eigenlijk ook over dat vertrouwen wat je hen wilt geven in het spreken van de Nederlandse taal, dat is heel mooi.' [Over H1]

Marije: 'Ja, het geven van zelfvertrouwen aan mensen, dat is voor hu-, dat is leuk om te merken als mensen zelfvertrouwen krijgen door jou.' [Over P1]

Pleun: 'Ehm, nou ja ze zegt dat ze informele gesprekken voert om zeg maar zelfvertrouwen te geven aan mensen. En ik kan me heel goed voorstellen dat als je naar een vreemd land komt, en je spreekt de taal niet, dan maak je heel moeilijk connecties met andere mensen terwijl je dat wel graag wil. Dus dat vind ik een heel leuk stuk, en ik denk dat ik daarom, om die reden dan ook wel gewoon hieraan mee zou willen doen.' [Over H2]

Quinty: 'Volgens mij kun je ze al heel erg eenvoudig zelfvertrouwen geven, de anderen. Dat is een hele kleine moeite, en daar kun je anderen goed mee helpen.' [Over P1]

Sophie: 'Wel aantrekkelijk dat je anderen zeg maar helpt om gewoon meer zelfvertrouwen te hebben, dat vind ik er wel mooi aan en dat het flexibel is.' [Over P2]

Element: win-win-frame

Anna: 'Niet als het, als het over iets heel anders zou gaan, vrijwilligerswerk dat me niet aanspreekt, dan zou ik er niet naar kijken.'

Anna: '[denkt na] Ja, ik denk wel dat het iets is wat je zelf, nou, ofwel iets van leert, of dat je leuk vindt, of wat, er moet iets bij jezelf ook leuk aan zijn.'

Anna: 'Nee, nee, dat... Dat is helaas wel zo. [lacht]' [Volgt op: 'Anders zou je het niet doen?']

Chris: 'Ja, wat brengt het je, het persoonlijke verhaal dat je hier krijgt, ik ben daar groot voorstander van.' [Over P2]

Daphne: 'Nee, ik denk dat, ik vind dat een tekstje waarin eigenlijk beide kanten wel naar voren komen, van zowel de doelgroep, als degene die het doet, de vrijwilliger en de motivatie.' [Over H1]

Eddy: 'but it's about being in touch with people from other countries and learning from others as well.' [Over P1 en H2]

Floor: 'Ik denk ook wel dat het goed is dat die ook in contact zijn met Nederlanders en niet alleen bijvoorbeeld met ja, ik weet niet waar die normaal heen gaan met inburgering of iets uh. Dat je ook gewoon meer, zeg maar, normale gesprekken voert. Ik denk dat je daar juist wel heel veel van leert.' [Over H2]

Floor: 'Ja, ook.' [Volgt op: Deze gaat wat meer over dat zij er ook baat bij heeft, toch? - I: Ja. Spreekt dat je meer aan?], over P1]

Floor: 'Ja, dat je zelf ook wat leert inderdaad.' [Volgt op: 'Maar.. en welke, uh, elementen uit deze tekst spreken je dan nog wel aan?', over P1]

Harry: 'Je leert ook van de ander, dus dat je daar ook een beetje baat bij hebt. Dat je niet alleen maar vrijwilligerswerk doet en dat je iemand wat geeft, maar dat je ook zelf er wat van leert.' [Over P2]

Harry: 'Als ik vrijwilligerswerk zou doen dan zou ik het sowieso fijn vinden dat het flexibel is, want je wil niet echt- ja je wil wel iets voor een ander doen, maar je wil niet echt dat je móet ofzoiets.' [Over P2]

Harry: 'Nou bij deze wel meer dan die ander, omdat hier wel echt voordelen worden aangegeven, ook voor jezelf weet je wel. [Over P2]

Iris: 'Een soort wederkerigheid.' [Over P1]

Iris: 'Uh, ja want wat ik net zei, ik lees dan hier van: 'omdat het spreken van de Nederlandse taal voor hen nodig is om zich hier te kunnen redden. En ik lees hier ook: 'ik vind het een leuke en zinvolle invulling voor mijn vrije tijd. Dan is het dus meer echt vanuit jezelf gericht en niet zo van oke, zij kunnen mij ook wat bijbrengen. Het is iets minder wederkerig.' [Gebrek aan win-win-frame, over H1]

Julia: 'Ik denk ook wat meer wat je er zelf uithaalt in plaats van alleen maar gericht op wat je voor een ander doet.' [Over P1]

Julia: 'Ja, nou ja, ik denk wat ik net zei ook, van wat je er dan denk ik wat meer zelf ook uithaalt, in plaats van dat je het alleen... Kijk, iets doen voor een ander is natuurlijk heel mooi, maar ik denk dat iedereen altijd toch ook wel iets ergens zelf uit wil halen.' [Over P1]

Kelly: 'Ja, ja ja ja. Wat je ook van hun kan leren.' [Over H1]

Leo: 'Om iemand te helpen bedoel je? Uhm... ja, nee zeker. Ja het zou niet per definitie bij mij misschien de reden zijn waarom ik zelf vrijwilligerswerk zou doen.' [Over H2]

Leo: 'Ik denk wel dat als je zoiets zou doen dan zou je het inderdaad vanuit je eigen drijfveren en motivatie moeten doen.' [Negatief over P2]

Leo: 'Het spreekt mij meer aan dat je het voor een ander doet dan dat je het inderdaad meer doet voor jezelf.' [Negatief over P2]

Marije: 'Dat het niet alleen voor de vrijwilliger zelf wat toevoegt, maar ook voor degene die ze helpt.' [Over P1]

Nick: 'Ik vind het leuk dat in deze tekst ook staat dat je daadwerkelijk ook van hun kan leren. Dus dat het niet alleen maar eenzijdige kennisoverdracht is, maar dat je van hun ook nog wat opsteekt.' [Over P1]

Nick: 'Dat je er allebei beter van wordt, dat vind ik een hele leuk insteek.' [P1]

Quinty: 'Het is wel denk ik heel, hoe noem je dat, dat je zelf een goed gevoel ervan krijgt. Dat je voldoening soort van- Je krijgt het ook echt terug zeg maar.' [Over P1]

Sophie: 'Ja, en dat je gewoon mensen uit andere culturen en zo ontmoet, dat vind ik toch wel een beetje een verrijking van jezelf of zo.' [Over P2]

Element: zinvolle bijdrage aan de maatschappij

Olivia: 'Over het bijdragen aan de maatschappij, en dat je anderen echt kan helpen.' [Volgt na: 'En waar zit 'm dat in?' over het krijgen van een positiever beeld bij H2]

Quinty: 'Dit is iets afstandelijker en gaat het meer om de maatschappij in z'n geheel enzo.' [Negatief over H2]

Reden voor vrijwilligerswerk: anderen helpen

Beau: 'Daar heb ik het idee dat je toch meer, ja, helpt nog ofzo?' [Over H1]

Beau: 'Bij deze heb ik meer het idee, of meer het gevoel zeg maar, dat je iemand op weg helpt.' [Over H1]

Beau: 'Ja' [Volgt na: Ja, dus je vindt het wel belangrijk dat de ander er heel veel aan heeft, zeg maar?']

Daphne: 'Dus in die zin, als ik het zelf zou moeten schrijven, of beschrijven als ik vrijwilliger was dan zou ik wat meer focussen op, nog wat meer op de bijdrage die je levert aan de doelgroep.' [Over H1]

Eddy: 'I enjoy helping others and I enjoy meeting new people.' [Over H2]

Julia: 'Nou, vooral om anderstaligen eigenlijk te helpen hun plekje, denk ik, in de maatschappij een beetje te vinden. En dan heb je toch wel taal nodig om ze daarin te kunnen ondersteunen.' [Over H1]

Kelly: 'Ja want het lijkt alsof je het zelf heel flexibel kan inrichten en niet dat je er heel veel tijd mee kwijt bent, maar dat je wel iemand veel helpt.' [Over P2]

Kelly: 'Ja omdat zij het echt heeft over wat je die mensen kan geven.' [Over H1]

Leo: 'dus dat zou mij hier wel in aanspreken.' [Over mensen helpen, over H2]

Leo: 'zeg maar meer een ander helpen in plaats van goh, dan kan ik ook een beetje mijn eigen CV ermee vullen.' [Over P2]

Nick: 'Ik heb zelf niet zo heel veel met taal, maar ik zou het wel leuk vinden om mensen ermee te helpen, eens in de zoveel tijd.' [Over H2]

Nick: 'Nou, vooral het kunnen helpen van mensen eigenlijk.' [Volgt na 'Oké, en zijn er nog bepaalde elementen die je hier hebt gelezen die je belangrijk vindt?', over H2]

Nick: 'Ik vind het gewoon leuk om mensen te helpen, dus dat spreekt mij aan, maar dan moet ik wel kijken of die manier van helpen mij interessant lijkt.' [Over H2]

Olivia: 'Ja, alleen dat andere mensen helpen met het leren van Nederlands spreekt me wel aan.' [Over P2]

Olivia: ‘Over het bijdragen aan de maatschappij, en dat je anderen echt kan helpen.’ [Volgt na: ‘En waar zit ‘m dat in?’ over het krijgen van een positiever beeld bij H2]

Element: belangrijk om mensen te helpen

Eddy: ‘This is more about helping others understand’ [Over H2]

Eddy: ‘It has a little bit more that touch of like getting to meet new people and getting in touch with other people. And not only just helping them understand language but also getting in touch with other cultures.’ [Over P1]

Floor: ‘Ja zeker wel ja!’ [Volgt op Want ze noemt bijvoorbeeld, uh, echt dat helpen van mensen, vind je dat belangrijk? Of spreekt dat je aan, of niet?’, Over H2]

Floor: ‘Ik denk ook wel dat het goed is dat die ook in contact zijn met Nederlanders en niet alleen bijvoorbeeld met ja, ik weet niet waar die normaal heen gaan met inburgering of iets uh. Dat je ook gewoon meer, zeg maar, normale gesprekken voert.’ [Over H2]

Gwen: ‘Dus als je daar dan mensen mee helpt, dan is dat wel leuk en tegelijkertijd ontmoet je ook mensen en ja, dat, ik word er wel enthousiast van.’ [Over P2]

Harry: ‘Ja of een voorbeeldsituatie van iemand die geholpen is met vrijwilligerswerk, dan zou ik wel denken van ja, misschien is dat wel...’ [Over H2]

Leo: ‘Om iemand te helpen bedoel je? Uhm... ja, nee zeker. Ja het zou niet per definitie bij mij misschien de reden zijn waarom ik zelf vrijwilligerswerk zou doen.’ [Over H2]

Olivia: ‘Ja, ik vind het wel belangrijk dat als mensen naar Nederland komen, dat ze wel een minimaal begrip hebben van taal, wat hun ook helpt met het integreren in de samenleving.’ [Over P2]

Pleun: ‘Het lijkt me wel leuk, vooral omdat je ook mensen helpt en dat vind ik zelf heel tof om te doen.’ [Over H2]

Pleun: ‘Maar ik vind die andere tekst wat meer amicaal, wat persoonlijker, wat fijner om te lezen, dat die echt mensen helpt.’ [Over H2]

Quinty: ‘Volgens mij kun je ze al heel erg eenvoudig zelfvertrouwen geven, de anderen. Dat is een hele kleine moeite, en daar kun je anderen goed mee helpen.’ [Over P1]

Sophie: ‘Nouja, ik zeg maar- gezien op dit moment mijn leven zou dat gewoon niet kunnen qua tijd, maar stel ik zou wel tijd hebben en zo... ja, ik vind het wel leuk dat het flexibel is en dat je gewoon andere mensen leert kennen en dat je iets kan doen, maar dat het niet allemaal te- te serieus of beladen iets is of zo.’ [Over P2]

Sophie: ‘Maar er wordt wel meer uitgelicht dat het echt belangrijk voor ze is en zo...’ [Over H2]

Eerdere ervaring vrijwilligerwerk

Daphne: ‘Nou, ik heb iets vergelijkbaars gedaan ook, dus in die zin spreekt het me aan.’ [Over H1]

Daphne: ‘Ik moet daar wel meteen aan denken ook, dus ik denk dat het lezen van de tekst ook wel heel erg in dat plaatje valt voor mijzelf.’ [Over H1]

Iris: ‘Sterker nog, ik heb iets soortgelijks gedaan.’ [Over P1]

Julia: ‘Ja, nou ja, ik ben toevallig zelf ook, op het moment niet meer, maar heel lang taalcoach geweest.’

Eerdere interesse vrijwilligerswerk

Anna: ‘Ik heb toevallig een tijdje geleden naar zoiets gekeken, maar dan bij mensen thuis met kinderen.’

Anna: ‘Dus dat is heel toevallig, dat ik zat te kijken of ik dat zou doen, om bij mensen thuis, alleen het was nu nog qua tijd, omdat mijn eigen jongste nog zo klein is vond ik dat moeilijk te combineren, maar ik had er wel naar gekeken.’

Anna: ‘Maar wel omdat het dan toevallig al, misschien ook al speelt ofzo...’ [Volgt na: Nou ja, als ik zoiets zou zien, zou dat wel reden zijn om te denken, ‘oh wat leuk, ik ga even kijken’, ja.’]

Niet genoeg tijd vrijwilligerswerk

Anna: ‘Dus dat is heel toevallig, dat ik zat te kijken of ik dat zou doen, om bij mensen thuis, alleen het was nu nog qua tijd, omdat mijn eigen jongste nog zo klein is vond ik dat moeilijk te combineren, maar ik had er wel naar gekeken.’

Anna: ‘Ik vind het nu niet te combineren gewoon.’

Beau: ‘Nee dat niet, maar dat heeft meer te maken met tijd. [lacht]. Uh, want ik heb veel andere dingen.’

Floor: ‘Nee ja, geen tijd eigenlijk.’

Floor: ‘Deze tekst spreekt me wel meer aan, maar ik zou het zelf, ja ik heb er gewoon geen tijd voor.’

Leo: ‘Nee, maar dat heeft denk ik niet met de tekst te maken, als wel meer gewoon van uh... meer tijd-technisch..., druk werk, uh... ik probeer privé ook nog wel eens een keertje wat te doen, maar dat schiet er ook vaak bij in weet je wel.’

Marije: ‘Ja, als ik de tijd ervoor zou hebben, zeg maar, dan zou ik er wel over nadenken.’ [Over P1]

Pleun: ‘Ik weet alleen niet of ik er zelf echt voor vrij zou kunnen maken, in verband met studie, een baan en heen en weer reizen naar huis. Dus voor mij zou het misschien iets te veel zijn.’ [Over H2]

Sophie: ‘Nouja, ik zeg maar- gezien op dit moment mijn leven zou dat gewoon niet kunnen qua tijd.’ [Over P2]

Theo: ‘Nou, mijn vrijetijdsbesteding, wat je als vrijwilliger doet, ik stop mijn vrije tijd liever in andere dingen.’ [Over H1]

Persoonlijker

Anna: ‘Het komt persoonlijker over.’ [Over P1]

Anna: ‘Alsof het echt gewoon m’n buurvrouw is ofzo, ik weet niet.’ [Over P1]

Chris: 'Ja, wat brengt het je, het persoonlijke verhaal dat je hier krijgt, ik ben daar groot voorstander van.' [Over P2]

Julia: 'Ja, ik denk wel iets meer, hij is wat persoonlijker.' [Over P1]

Pleun: 'Maar ik vind die andere tekst wat meer amicaal, wat persoonlijker, wat fijner om te lezen, dat die echt mensen helpt.' [Over H2]

Quinty: 'Je krijgt met die andere tekst, daar gaat het over goede aanvulling op mijn CV enzo..., Gewoon iets persoonlijker of zo.' [Positief over P1]

Ruben: 'Zeg maar, deze tekst ehm- ehm... deze tekst heeft wat meer leven in zich of zo.' [Positief over P1]

Ruben: 'Ja plus in deze tekst is het gewoon wat menselijker.' [Positief over P1]

Ruben: 'Ja precies, persoonlijker ja. Dit is veel persoonlijker, ja.' [Positief over P1]

Theo: 'Ja deze tekst is veel uitnodigender.' [Positief over P2]

Theo: 'Ik ja, hoe het opgesteld is, dit vond ik vrij zakelijk, de eerste tekst. Ik vind deze wat, wat inspirerender eigenlijk. Hij inspireert meer, hè ook van, hoe zo iemand dat gaat doen hè. Uh wat informeler komt het over.' [Positief over P2]

Persoonlijker (niet)

Chris: 'Ja hier is het enthousiasme uitgehaald en persoonlijker. Daar heeft het een naam, en hier is het ik. Het zit in details, maar het is net wat – zeker het eerste stukje is heel feitelijk. Wat droger. De jus is ervan af zeg maar (lacht), droge aardappels.' [Over H1]

Chris: 'Het staat er wel, maar het is net iets ingetogener en feitelijker en dat maakt het droog.' [Over H1]

Quinty: 'Ehm klinkt heel gek, maar misschien wel iets minder leuk. Omdat het iets formeler is. Zeg maar iets eh... Voor mijn gevoel iets minder- gewoon wat netter (lacht).' [Minder positief over H2]

Quinty: 'Dit is iets afstandelijker en gaat het meer om de maatschappij in z'n geheel enzo.' [Negatief over H2]

Ruben: 'Ja deze tekst- of in ieder geval die andere tekst lijkt een stuk eh, vlakker of zo, als je begrijpt wat ik bedoel.' [Negatief over H1]

Theo: 'Ik ja, hoe het opgesteld is, dit vond ik vrij zakelijk, de eerste tekst. Ik vind deze wat, wat inspirerender eigenlijk. Hij inspireert meer, hè ook van, hoe zo iemand dat gaat doen hè. Uh wat informeler komt het over.' [Minder positief over H1]

Persoonlijke relevantie

Anna: 'Niet als het, als het over iets heel anders zou gaan, vrijwilligerswerk dat me niet aanspreekt, dan zou ik er niet naar kijken.'

Chris: 'Ik weet niet of het mijn ding zou zijn.' [Over P2]

Chris: 'Ik ben niet zo'n taalmens.'

Harry: 'Nou ik zou misschien wel vrijwilligerswerk willen doen, maar ik denk niet taalvrijwilliger. Dat- ik weet niet, staat een beetje ver van me af.'

Harry: 'Nou het staat gewoon een beetje ver van me af, dat taalvrijwilliger.'

Leo: 'Qua initiatief zelf wel, goed initiatief, goed dat het er is. Maar ik weet niet of dat voor mij zeg maar iets zou zijn wat ik heel erg interessant zou vinden. Maar dat heeft meer met voorkeur te maken.' [Over H2]

Nick: 'Ik heb zelf niet zo heel veel met taal.' [Over H2]

Nick: 'Ik zou me niet zomaar aan iets willen binden zonder dat ik eerst kan ervaren of het ook echt iets voor mij is.' [Over P1]

Olivia: 'Ja, het is niet echt iets voor mij' [Over P2]

Ruben: 'Eh ja, op zich wel. Ja ik weet niet of ik het vrijwilligerswerk zelf écht leuk zou vinden.' [Over H1]

Voorkeur tekst

H1

Beau: 'Ja, dan zou ik deze kiezen. Daar heb ik het idee dat je toch meer, ja, helpt nog ofzo?'

Kelly: 'Ja die is eigenlijk nog, zij beschrijft nog iets mooier.'

H2

Gwen: 'Ja, meer inhoudelijk.' [Volgt na: 'Gewoon puur omdat het gefocust ook wordt op het zelfvertrouwen?', over H2] (als reden voor voorkeur)

Leo: 'Oké dan vind ik dat bijvoorbeeld een interessantere werving.'

Leo: 'Ja, dan vind ik die eerste tekst- vind ik sympathieker dan de tweede tekst ja.'

P1

Anna: 'Ja. Ja, ik wel.' [Volgt op: 'Wordt u hier enthousiaster van?']

Eddy: 'I find it a little bit nicer, but both are good.'

Floor: 'Deze tekst spreekt me wel meer aan, maar ik zou het zelf, ja ik heb er gewoon geen tijd voor.'

Julia: 'Ja, ik denk wel iets meer, hij is wat persoonlijker.'

Marije: 'Ik denk omdat het, ja, ik weet niet, die ander was iets overtuigender geschreven.' [Over P1 dus]

Marije: 'En bij die ander zou ik nog denken, 'mwah, misschien'. En hier niet.' [Negatief over H2 zeg maar]

Nick: 'Ja, duidelijk de tweede tekst.'

Quinty: 'Dat trekt mij iets minder (lacht) aan of zo.' [Negatief over H2, dus positief over P1]

P2

Chris: 'Maar ik ben er persoonlijk wel van overtuigd dat dit – de eerste versie dus – taal heeft die meer raakt bij mensen.'

Harry: 'Ja ik vind deze tekst wel iets beter dan die andere.'

Harry: 'Dus ik vind dit zeg maar wel een positievere tekst voor vrijwilligerswerk dan die andere.'

Pleun: 'Dus, maar voor mij persoonlijk denk ik dat ik toch zou gaan voor dat flexibele gedeelte omdat dat mij zou overhalen.'

Sophie: 'Mmm, eigenlijk voor mij misschien wel de eerste. [En dat komt dan misschien door de elementen die je eerder noemde?] Een beetje dat flexibele terwijl je wel gewoon mensen helpt, weet je wel?'

Theo: 'Ja deze tekst is veel uitnodigender.'

Theo: 'Het, het zou me eerder overhalen.'